

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
ของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ)
นครสวรรค์

นางณัฏฐิกานต์ แสงอุทัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2561

**The Effects of Using a Guidance Activity Package to Develop Responsibility of
Mathayom Suksa I Students in the Athlete's Dormitory of Suan Kularb
Wittayalai (Jiraprawat) Nakhon Sawan School**

Mrs. Natthikant Sangouthai

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน
หอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
(จิระประวัตินครสวรรค์)
ชื่อและนามสกุล นางณัฏิกานต์ แสงอุทัย
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

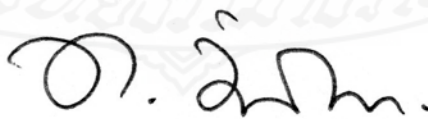
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
ของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์

ผู้ศึกษา นางณัฐวิภา กานต์ แสงอุทัย รหัสนักศึกษา 2602800167

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนก่อน
และหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ และ (2) เปรียบเทียบความ
รับผิดชอบของนักเรียนภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะ
ติดตามผล

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบ
วิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย
เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบวัดความรับผิดชอบ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 และชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ 10 กิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมครั้งละ 50 นาที
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
มีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) ความรับผิดชอบของนักเรียนระยะหลังการทดลองกับระยะ
ติดตามผล ภายหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ มีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความรับผิดชอบ หอพักนักกีฬา มัธยมศึกษา

Independent study title: The Effects of Using a Guidance Activity Package to Develop Responsibility of Mathayom Suksa I Students in the Athlete's Dormitory of Suan Kularb Wittayalai (Jiraprawat) Nakhon Sawan School

Author: Mrs. Natthikant Sang-outhai; **ID:** 2602800167;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent study advisor: Dr. Niranart Sansa, Associate Professor;

Academic year: 2018

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the levels of responsibility of students before and after using a guidance activity package to develop responsibility; and (2) to compare the levels of responsibility of the students at the end of the experiment and during the follow-up period.

The sample of this study consisted of 30 Mathayom Suksa I students in the Athlete's Dormitory of Suan Kularb Wittayalai (Jiraprawat) Nakhon Sawan School during the 2019 academic year, obtained by simple random sampling. The employed research instruments were a responsibility assessment scale, with .96 reliability coefficient, and a guidance activity package to develop responsibility comprising 10 guidance activities. The experiment took 10 periods each of which lasted for 50 minutes. The employed statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were that (1) the students who used the guidance activity package to develop responsibility had their post-experiment responsibility level significantly higher than their pre-experiment counterpart level at the .01 level of statistical significance; and (2) no significant difference was found between the students' responsibility level at the end of the experiment and their responsibility level during the follow-up period.

Keywords: guidance activity package, responsibility, Athlete Dormitory, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ประสบผลสำเร็จได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา และอาจารย์คณะกรรมการสอบร่วม คือ รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร ซึ่งทั้งสองท่านได้ใช้เวลาให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ ติดตาม และให้การปรึกษาทุกด้าน จนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์เกษนิษฐ์ สีมหาศาล อาจารย์มรรยาท ปรีชาชาญ และอาจารย์นันทกานต์ จีรังกรณ์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมืออย่างละเอียดในการนำไปใช้ทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายอภิรักษ์ อุ่นใจ ผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์ทุกท่าน และนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ ที่ให้ความช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อมในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่านในการให้บริการ ผู้รับบริการได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี สำหรับสาขาศึกษาศาสตร์

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุน และคอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ณัฐกานต์ แสงอุทัย

มิถุนายน 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	20
นักเรียนหอพักนักกีฬา	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประเภทและแบบการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ	37
เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
สรุปการวิจัย	47
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	64
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	65
ข แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ	70
ค ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบวัด	75
ง ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัด	78
จ แบบวัดความรับผิดชอบ	80
ฉ แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ	83
ช ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ	94
ประวัติผู้ศึกษา	135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก	40
ตารางที่ 3.2 แสดงเกณฑ์การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงค่าอำนาจจำแนก	40
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ.....	45
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล.....	45

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีของสังคมไทยอย่างรวดเร็ว เพื่อก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า การที่ประเทศมุ่งพัฒนาทางด้านวัตถุ ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เพราะความเจริญทางด้านวัตถุนั้นมิได้เป็นความเจริญที่ยั่งยืน การมุ่งพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ก่อให้เกิดปัญหาพฤติกรรมของคนในสังคมตามมา คือ การหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ เกิดการเอารัดเอาเปรียบกันในสังคม ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ค้ำจุนของคนไทยเริ่มจางหายไปพร้อมกับ การล่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น (คณิงนิจ พุ่มพวง, 2546, น. บทนำ)

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลถือเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า การให้การศึกษาจัดเป็นการพัฒนาบุคคลและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลมิใช่เพียงแต่ให้การศึกษาเพื่อมุ่งให้เกิดคนเก่งด้านปัญญาเพียงอย่างเดียว ควรพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่ไปพร้อมกัน ทั้งด้านจิตใจ และสังคม เด็กเมื่อเติบโตจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญของชาติ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดเป้าหมายรวมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต้องประกอบด้วย “คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย”

ความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญที่นักเรียนควรได้รับการปลูกฝัง โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อตนเองในด้านการเรียนซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นๆ ตามมา (ชญญา บุญรักษ์, 2556, น. 2) ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นๆ หากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ก็ย่อมสามารถทำงานได้สำเร็จเป็นที่น่าเชื่อถือ และนำมา

ซึ่งความสำเร็จของชีวิตการทำงานในที่สุด ความรับผิดชอบยังเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะด้านอุปนิสัยและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งหากทุกคนในสังคมรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ อย่างดีแล้ว ก็ย่อมทำให้เกิดสันติ ตลอดจนความเจริญงอกงามขึ้นในสังคม (วาริ ศิริเจริญ, 2536, น. 3) และ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, น. 4) กล่าวว่า ความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากร่วมมือร่วมใจกันจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง ซึ่งจะทำได้ทำให้สามารถทำสิ่งที่ยากและมีปริมาณมากให้สำเร็จได้โดยง่ายและรวดเร็ว อีกทั้งยังได้ผลดีกว่าที่ต่างคนต่างทำ ดังที่ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2546, น. 28) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะของพลเมืองคืออย่างหนึ่งนอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อ และความเกรงใจ เนื่องจากความรับผิดชอบนั้นเป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้บุคคลปฏิบัติตามกฎระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นคนมีความรับผิดชอบนี้ เป็นคุณลักษณะที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข

แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความรับผิดชอบ ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นนักเรียนหอพัก นักกีฬา เนื่องจากมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต หากนักเรียนได้รับตัวอย่างหรือได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสม ย่อมได้รับพื้นฐานเพื่อเริ่มต้นความเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ (สุนทรียา ยอดไกรศรี, 2547, น. 1) จากการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ดังผลการวิจัยของพัชราภรณ์ รักช่วย (2546, น. 67) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ที่มีผลต่อการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความรับผิดชอบในการเรียนสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของปราณี เชนบุญ (2546, น. 75) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้และพฤติกรรมความรับผิดชอบด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญฤดี ขำซ่อนสัตย์ (2542, น. 51) ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-6 มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 8,291 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมความรับผิดชอบพบว่า พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง

ความรับผิดชอบต่อการศึกษาล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับสูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบทุกด้านอยู่ในระดับสูง

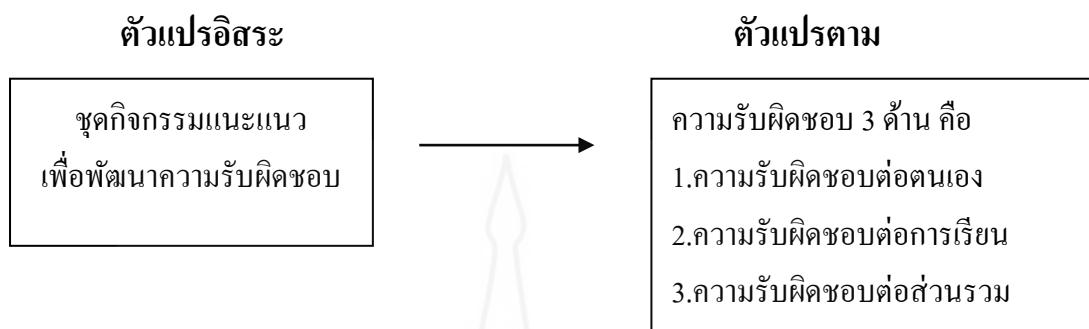
ดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การที่จะทำให้บุคคลเกิดความรับผิดชอบจะต้องมีการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก หากเด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาอบรมโดยเหมาะสมกับวัยก็จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบในอนาคต จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยส่วนมากมักจะศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความรับผิดชอบในกลุ่มเด็กที่อยู่ในครอบครัวปกติ ยังไม่มีการศึกษากลุ่มเด็กในหอพักนักกีฬาหรือนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในความดูแลของพ่อแม่ จากการพูดคุยกับคณะครู โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ ทั้งครูผู้สอน ครูหอพัก ได้คำตอบเหมือนกัน คือ ต้องมีการควบคุมนักเรียนตลอดให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ตั้งแต่การเอาใจใส่ในเรื่องส่วนตัว ความสะอาดของเสื้อผ้า การแต่งกาย ฟাঁห่ม ที่นอน การเอาใจใส่เรื่องการเรียน การส่งงาน การดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ซึ่งบ่งบอกว่านักเรียนหอพักนักกีฬาขาดความรับผิดชอบ ใน 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์สมควรได้รับการแก้ไข เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ผู้วิจัยจึงเป็นครูผู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนักเรียนหอพักนักกีฬาโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีความสนใจที่จะแก้ไขปัญหาให้นักเรียนหอพักนักกีฬาขาดความรับผิดชอบ ทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมาช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา เพื่อให้ นักเรียนเจริญเติบโตเป็นผู้มีความรับผิดชอบ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบมีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

4.2 นักเรียนภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest - Posttest) โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

5.1 ประชากร ที่ทำการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรับผิดชอบ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกโดยมีความสนใจเอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร พยายาม อดทน ต่ออุปสรรคใดๆ ที่ขัดข้อง มีการวางแผนงานอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความรับผิดชอบมี 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรม ที่นำมารวมกัน จำนวน 10 กิจกรรม โดยนำหลักการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และขอบข่ายของการแนะแนว เป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้วิธีการฝึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีการเล่นเกม อภิปราย แสดงบทบาทสมมุติ

6.3 นักเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา และพักอาศัยอยู่ในหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อนำมาพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์

7.2 ได้แนวทางในการสร้างและการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

7.3 เป็นแนวทางให้ผู้สนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ หรือพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา กำหนดเป็น 2 หัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ
 - 1.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
 - 1.2 ประเภทความรับผิดชอบ
 - 1.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ
 - 1.4 ลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบ
 - 1.5 รูปแบบการวัดความรับผิดชอบ
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
3. นักเรียนหอพักนักกีฬา
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวีติ) นครสวรรค์
 - 3.2 ความหมายของนักเรียนหอพักนักกีฬา

1. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

1.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Responsibility และได้มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546, น. 944) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ ขอมรับผลที่ดีและไม่ดีในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรืออยู่ในความดูแลของตน

ชัยณรงค์ ศรีสุข (2545, น. 6) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นต่อการทำงานทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม

สุเทพ เบญจวิไลกุล (2550, น. 19) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ การปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด เพื่อให้งานบรรลุสำเร็จ การเอาใจใส่ต่อการเรียนและการทำงานโดยแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จที่ดีขึ้น ขอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านดีและไม่ดี

โสภภาพร เสนีย์โสทร (2551, น. 25) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ ตระหนักในหน้าที่ของสังคม การปฏิบัติงานได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด มีความละเอียดรอบคอบเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ขอมรับในสิ่งที่ตนทำทั้งดีและไม่ดี หากมีข้อผิดพลาดก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข

วายุ กาญจนสร (2551, น. 16) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุตามเป้าหมาย ขอมรับการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดี หรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดี

ถวิล สมัยมาก (2551, น. 48) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ ลักษณะนิสัยของบุคคลที่มีความสนใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และพยายามทำอย่างเต็มความสามารถ ให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ขอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย

ชญญา บุญรักษา (2556, น. 36) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เอาใจใส่ ในการทำงานใดๆ ด้วยความกระตือรือร้นหวังผลเห็นความสำเร็จ และยินดีในความสำเร็จนั้น แม้ไม่สำเร็จก็ขอมรับในผลการกระทำแล้วพร้อมจะปรับปรุงแก้ไข

ฟลิปโป (Flippo, 1966, p. 122) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ ความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ และความสำเร็งนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพัน หน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

แซนฟอร์ด (Sanford, 1970, p. 65) กล่าวว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบคือ สามารถปฏิบัติหน้าที่การงาน หน้าที่ทางสังคม หน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง บิดามารดาพี่น้อง บุคคลทั่วไป และประเทศชาติอย่างดีที่สุดและเต็มความสามารถ ความรับผิดชอบเป็นลักษณะหนึ่งของมนุษย์ที่สามารถพัฒนาได้

กู๊ด (Good, 1973, p. 498) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ ความรับผิดชอบเป็นภาระหน้าที่ที่แต่ละคนครองอยู่ ซึ่งบุคคลจะรับ ไม่ว่าจะป็นงานทั่วไปที่ได้รับมอบหมายหรืองานในหน้าที่จะต้องทำให้บรรลุความสำเร็จ ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ต้องยอมรับทั้งความผิดพลาดและสำเร็จ สามารถเชื่อถือได้ในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร พยายาม อดทน ต่ออุปสรรคใดๆ ที่ขัดข้อง มีการวางแผนงานอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 ประเภทของความรับผิดชอบ

มีการจัดแบ่งประเภทของความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบต่อสังคมไว้หลากหลาย ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น. 15) ได้สรุปประเภทของความรับผิดชอบไว้ 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การขจัดปัญหาทุกชนิดที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์ เช่น การรักษาป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากภัยอันตราย โรคภัยไข้เจ็บ รักษาร่างกายให้แข็งแรงรวมทั้งรู้จักหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองให้ลุล่วงไปและมีประสิทธิภาพทันเวลากำหนด ตรงต่อเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม หมายถึง รู้จักฐานะหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีต่อสังคม อันได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมเกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

จริยญา เฉลาประโคน (2546, น. 23) สรุปประเภทของความรับผิดชอบได้เป็น 2 ประเภท คือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยความรับผิดชอบต่อตนเองนั้นจะเป็นเรื่องที่ส่งผลโดยตรงต่อตนเอง การดูแลสุขภาพ ความปลอดภัยของตนเอง รวมถึงหน้าที่การงานและการกระทำ ผลการกระทำของตนเองด้วย สำหรับความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นจะเป็นสังคมตั้งแต่กลุ่มเล็กๆ เช่น เพื่อนนักเรียน ห้องเรียน โรงเรียน ไปจนถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่กว้างขึ้น เช่น ชุมชน สังคม จนกระทั่งถึงความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

ดุสิต อุทิศพงษ์ (2547, น. 14) แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว ได้แก่ ช่วยเหลือภาระงานครอบครัว มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว และปฏิบัติตนต่อผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวให้เหมาะสม

2. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อเพื่อนด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ช่วยเหลือเพื่อน จริงใจต่อเพื่อนและให้เกียรติและเคารพสิทธิของเพื่อน

3. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อสถานศึกษาด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะนักศึกษาที่ดี ได้แก่ รักษาหรือสร้างชื่อเสียงในสถานศึกษารักษาสมบัติส่วนรวมของสถานศึกษา และร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น

4. ความรับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อชุมชนด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกของชุมชนที่ดี ได้แก่ ช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน รักษาสมบัติส่วนรวมในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และเคารพหรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

5. ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อประเทศชาติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองที่ดี ได้แก่ รักษาหรือปฏิบัติตามกฎหมายและประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดี

กมลชนก วงวาฬ (2550, น. 4-5) แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ช่วยเหลือภาระงานตามความสามารถและโอกาส

2. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ช่วยเหลือเพื่อนในการเรียนและการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

3. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ช่วยเหลือกิจการงานของสถานศึกษา

4. ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือชุมชน หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ทำให้ความร่วมมือในกิจการงานของชุมชน

5. ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตามกฎหมาย

จุฬามณี นิลผาย (2550, น. 11) แบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การจัดปัญหาที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์ เช่น ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากอันตราย จากโรค รักษาร่างกายให้แข็งแรง รู้จักหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่การงานของตนให้ลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทุ่มเวลาที่กำหนด ตรงเวลา

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การรู้จักฐานะความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ครู อาจารย์ เพื่อน ชุมชน ประเทศชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม

วายุ กาญจนสร (2551, น. 4) แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว เช่น ช่วยเหลือภาระงานของครอบครัว มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและปฏิบัติตนต่อผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวด้วยความเคารพและเหมาะสม

2. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อเพื่อนด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะเพื่อนที่ดี เช่น การช่วยดักเตือนแนะนำเมื่อเพื่อนกระทำผิด การช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสม การให้อภัยเมื่อเพื่อนกระทำผิด การไม่ทะเลาะและเอาเปรียบเพื่อน และเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

3. ความรับผิดชอบต่อการเล่นกีฬาและการเป็นผู้ดูกีฬา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อการเล่นกีฬาด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะนักกีฬาที่ดีและผู้ดูกีฬาที่ดี ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ เช่น ไม่เอาเปรียบคู่ต่อสู้จนเกินไป ไม่แสดงกิริยาท่าทางที่ไม่เหมาะสมเมื่อเกิดอาการไม่พอใจในกรณีต่าง ๆ ยอมรับผลการแข่งขันเมื่อจบการแข่งขันด้วยความจริงใจ ไม่ผูกใจเจ็บ ไม่โห่ร้องเมื่อไม่พอใจคำตัดสิน ไม่ทิ้งขยะตามสนามกีฬาเมื่อไปดูการเล่นกีฬา ไม่เหยียดหยันผู้แข่งขัน เป็นต้น

4. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อสถาบันด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะนักศึกษาที่ดี เช่น เป็นนักกีฬาทิมมหาวิทยาลัย เป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการผู้ตัดสินเมื่อมีการแข่งขันกีฬาภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

5. ความรับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อชุมชนเมื่อมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะนักศึกษาพลศึกษาที่ดีของชุมชน เช่น ช่วยตัดสินหรือจัดการแข่งขันกีฬาในชุมชน ทั้งขณะตามที่ที่ชุมชนกำหนด ให้ความรู้ด้านพลศึกษา และวิทยาศาสตร์ การกีฬาแก่ชุมชน เป็นต้น

6. ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกต่อประเทศชาติด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองที่ดี เช่น สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ใช้ขับขี่รถจักรยานยนต์ พกใบขับขี่ทุกครั้งที่มีการขับขี่รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ พกบัตรประจำตัวประชาชนประจำ แจ้งเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเมื่อพบการค้ายาเสพติดหรือเล่นการพนัน นิยมใช้ของไทย เป็นต้น

สาวิตรี แสงศิลป์ (2551, น. 5) แบ่งความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง/ชั้นเรียนและเพื่อนนักเรียน
2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
3. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน
4. ความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม
5. ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

ถวิล สมัยมาก (2551, น. 53) แบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม รู้จักประมาณการใช้จ่าย รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน ใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมกับสถานภาพของตน โดยไม่ทำความเดือดร้อนกับตนเองและผู้อื่น ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในส่วนตัวและไม่ดี ไม่ปิดความรับผิดชอบ รู้จักปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องของตนให้ดีขึ้น

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

2.1 รับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง กระทำตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว หรือการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.2 รับผิดชอบต่อชั้นเรียน หมายถึง การกระทำที่ปฏิบัติงานหรือช่วยเหลืองานของชั้นเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2.3 รับผิดชอบต่อโรงเรียน หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้งานของโรงเรียนเจริญก้าวหน้าและรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน

2.4 รับผิดชอบต่อชุมชน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความร่วมมือกับกิจการของชุมชน เพื่อความสุขและความเจริญของชุมชน

2.5 รับผิดชอบต่อประเทศชาติ หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมาย และช่วยเหลือประเทศชาติในส่วนของตนเอง โดยปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับด้วยความรับผิดชอบ

สมพิศ ศิริโยธา (2558, น. 24) กล่าวว่า ความรับผิดชอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ การศึกษาเล่าเรียน การดูแลสุขภาพอนามัย การรู้จักประมาณตนเอง การใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม ไม่สร้างความสะดวกอื่นให้แก่ตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อสถานศึกษา ต่อเพื่อน ต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น กลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬา ผู้วิจัยจึงสรุปประเภทความรับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักแก้ปัญหา รู้จักปฏิเสธสิ่งไม่ดี เอาใจใส่และระมัดระวังสุขภาพอนามัยของตนเองให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ ดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน

2. ความรับผิดชอบต่อการเรียน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ ตั้งใจเรียน ใฝ่หาความรู้ เอาใจใส่เรื่อง การเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เข้าห้องเรียนและส่งงานตามเวลาที่กำหนด

3. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ รู้จักใช้สิทธิของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ดูแลห้องพักและบริเวณโรงเรียนให้สะอาด มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดกระทำผลประโยชน์และชื่อเสียงของโรงเรียน ปิดน้ำ ปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียนห้องน้ำ

1.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

พัฒนาดี อนุสรณ์เทวินทร์ (2544, น. 28) ได้กล่าวว่า การขาดความรับผิดชอบเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นในสังคม หากคนในสังคมมีความรับผิดชอบปัญหาต่างๆ ของสังคมก็จะลดน้อยลง ปัญหาทุจริตและคอร์รัปชันก็จะไม่เกิดขึ้น สังคมจะสงบสุขมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงควรปลูกฝังความรับผิดชอบแก่นักเรียน ทั้งนี้เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติต่อไป

คณิงนิจ พุ่มพวง (2546, น. 16) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบแล้วอาจกล่าวได้ว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผลดีต่อไปนี้ คือ

1. คนมีความรับผิดชอบย่อมจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
2. คนมีความรับผิดชอบย่อมได้รับการสรรเสริญและเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม
3. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีผู้อื่นมาบังคับ
4. ไม่เป็นต้นเหตุของความเลื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม
5. ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

จริยญา เฉลาประโคม (2546, น. 21) กล่าวว่า ความรับผิดชอบนั้นเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญและจำเป็นจะต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับบุคคล เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมเกิดความเรียบร้อย ระเบียบเรียบร้อย สงบสุข และสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ การมีความรับผิดชอบของบุคคลนั้นจะมีผลทำให้เขารับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ต่อการเรียน ต่อตนเอง และต่อสังคมด้วย เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า ดังนั้นการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อแก่เด็กจึงมีความจำเป็น เพราะเด็กที่มีคุณภาพในวันนี้จะเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาประเทศในวันข้างหน้า

ภาวิณี โสธายะเพชร (2549, น. 68) กล่าวว่า ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อบุคคลในฐานะเป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ บุคคลใดมีความรับผิดชอบต่อตนเองจะช่วยพัฒนาตนเองให้มีความเจริญในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ ได้รับการยกย่องสรรเสริญจากบุคคลอื่นๆ และยังช่วยพัฒนาองค์กร หน่วยงานหรือสังคมที่ตนอยู่อาศัย มีความมั่นคงเจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งจะเผชิญต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ชญญา บุญรักษ์ (2556, น. 37) กล่าวว่า ความสำคัญของความรับผิดชอบนั้น คือ การปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนดี ช่วยเหลือสังคม สร้างระเบียบวินัยให้กับตนเอง หากขาดความรับผิดชอบในสังคมจะทำให้บุคคลล้มเหลวทั้งด้านการเรียน การงาน รวมไปถึงครอบครัวและประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความสำคัญของความรับผิดชอบ คือ เป็นลักษณะสำคัญของบุคคลที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบ แบบแผน ทำงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้งานหรือการดำรงชีวิตประสบความสำเร็จมากขึ้น

1.4 ลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539, น. 83) กล่าวว่า คนที่มีความรับผิดชอบมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุดและสุดกำลังความสามารถ
2. ทำงานเสร็จและทันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีการควบคุม
3. กล้ารับในส่วนที่เป็นความผิด
4. เอาจริงเอาจังและขยัน
5. ไม่ทิ้งงานไปกลางคัน
6. ไม่ผัดวันประกันพรุ่งหรือทิ้งปัญหา
7. ไม่โทษผู้อื่นหากงานนั้นไม่เสร็จหรือเกิดความเสียหาย
8. ตรงต่อเวลาในการทำงานหรือนัดหมาย

สุทธิพงษ์ บุญผดุง (2541, น. 7) กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ 4 ลักษณะ ได้แก่

1. มีวินัยในตนเอง
2. มีความกระตือรือร้น
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 146) ได้กล่าวถึงขอบข่ายพฤติกรรมผู้ที่มีความรับผิดชอบว่ามีลักษณะดังนี้

1. เอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลของงานนั้นๆ
2. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัว
3. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์และวินัยในตนเอง
4. มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรค
5. รู้จักหน้าที่และการกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
6. มีความเพียรพยายาม
7. มีความละเอียดรอบคอบ
8. ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
9. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งตนเองและสังคม
10. ตรงต่อเวลา
11. ยอมรับผลของการกระทำ

อังคณา ธิรศิลาเวทย์ (2548, น. 16) กล่าวถึงคุณลักษณะของความรับผิดชอบมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เอาใจใส่การทำงานและการเรียน
2. มีความ پاکเพียร
3. ใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่
4. กล้าเผชิญความจริง และยอมรับผลของการกระทำตน
5. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี
6. รักษาสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
7. ติดตามผลงานที่ได้กระทำไป
8. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
9. ไม่ปัดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น
10. ยอมรับผลของการกระทำ

สมพิศ ศิริโยธา (2558, น. 25) กล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะรู้จักหน้าที่ของตนเอง และกระทำตามหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี มีความอดทนอดกลั้น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคตรงต่อเวลา เอาใจใส่งาน มุ่งหวังความสำเร็จของงานเป็นสำคัญ ศึกษารายละเอียดของงานและปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น ไม่ละทิ้งงาน ทำงานโดยไม่มี การควบคุม ปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วงเกิดผลดี ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ คือ บุคคลที่ทำหน้าที่รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง มีความมุ่งมั่น อดทน เพียรพยายามที่จะกระทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จลุล่วงเกิดผลดี ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

1.5 รูปแบบการวัดความรับผิดชอบ

การวัดคุณลักษณะความรับผิดชอบเป็นการวัดด้านจิตพิสัย ซึ่ง ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543, น. 188-197) กล่าวว่า การวัดด้านจิตพิสัย ประกอบด้วย ความสนใจ เจตคติ หรือทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรมและบุคลิกภาพ และได้แบ่งรูปแบบการวัดจริยธรรมออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. วัดเนื้อหาจริยธรรม เนื้อหาหรือความรู้ (knowledge) หมายถึง เนื้อหาของจริยธรรมที่โรงเรียนหรือสังคมกำหนดไว้ และนำเนื้อหาเหล่านี้ที่ถือว่าดีงาม สอนให้ผู้เรียนหรือคนในสังคมนำไปประพฤติปฏิบัติกัน และเมื่อประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้สังคมอยู่ได้อย่างมีความสุข ทั้งตนเองและผู้อื่น การสอนความรู้แบบนี้ โรงเรียนหรือวิทยาลัยจะใช้มากที่สุด เพราะมีวิชาที่มี

เนื้อหาทางจริยธรรมเกี่ยวข้องอยู่มาก การวัดแบบนี้ใช้การสร้างข้อสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. วัดความรู้สึกทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบกับปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่ามีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ความรู้สึกทางจริยธรรมของคนนั้นมีมากน้อยเพียงใดสามารถสร้างเครื่องมือวัดคู่กันได้ ซึ่งจะสามารถเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออกมาทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางที่เรียกว่าเจตคติต่อจริยธรรม การวัดแบบนี้ใช้วิธีการของการวัดเจตคติก็ได้ คือ กำหนดจริยธรรมแล้วเขียนข้อความแสดงความรู้สึก อาจจะใช้วิธีของเทอร์สโตน หรือของ ลิเคิร์ต หรือของออสกู๊ด ก็ได้

3. การวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม การวัดด้านนี้เป็นการวัดจริยธรรมได้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การวัดการกระทำสามารถทำได้หลายแบบ ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การใช้ข้อความแสดงจริยธรรมให้เลือกตอบ การใช้สถานการณ์ย่อย ๆ ให้เขียนตอบ และใช้สถานการณ์ย่อย ๆ แล้วเขียนตัวเลือกให้ตอบ

สุวิมล ว่องวานิช (อ้างถึงใน วายุ กาญจนศร 2551, น. 30-31) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินจิตพิสัยออกเป็น 5 วิธี ดังนี้

1. การรายงานตนเอง (self - report) เป็นการให้ผู้รับการทดสอบแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส ซึ่งสิ่งเร้าอาจเป็นข้อความหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้ตอบมีโอกาสตอบได้ตามความคิดความรู้สึกของตนเอง (การตอบแบบปลายเปิด) หรือเลือกคำตอบที่มีการจัดเตรียมให้แล้ว (การตอบปลายปิด) จากแบบตรวจสอบรายการ (checklists) และมาตรวัดต่าง ๆ เช่น มาตรอันตรภาคปรากฏเท่ากัน (equal appearing intervals scale) ของลิเคิร์ต (Likert) และมาตรจำแนกความหมาย (semantic different scale) ของออสกู๊ด (Osgood) เป็นต้น

2. การสังเกตพฤติกรรม (observation) เป็นการใช้ประสาทสัมผัส โดยเฉพาะตาและหู ในการบันทึกจดจำพฤติกรรมอย่างมีจุดมุ่งหมาย แล้วจดลงในแบบบันทึกที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) หรือแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) การที่จะสังเกตให้สอดคล้องตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แบบบันทึกพฤติกรรมจะต้องมีการให้รายละเอียดของสิ่งที่สังเกตอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และมีประเด็นการสังเกตครอบคลุมพฤติกรรมที่จะปรากฏขึ้นด้วย

3. การสังเกตร่องรอยของพฤติกรรม (obtrusive) เป็นการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังจากหลักฐานอื่นที่ใช้อ้างถึงความถี่ของพฤติกรรม เช่น ร่องรอยการยืมหนังสือจากห้องสมุด

ประเภทของหนังสือที่มีการยืมอ่านมากที่สุด ร่องรอยของการใช้อุปกรณ์กีฬา การบำรุงรักษา เป็นต้น

4. การสัมภาษณ์ (interview) เป็นวิธีวัดที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์พูดคุยระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้รับการสัมภาษณ์ โดยอาจเป็นการสัมภาษณ์เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ สำหรับรูปแบบของการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่มากพอ เพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์เกิดความไว้วางใจ เชื่อถือ และอยากตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยในระหว่างการสัมภาษณ์นอกจากผู้สัมภาษณ์จะต้องมีทักษะการพูดที่ดีแล้วยังต้องมีทักษะการฟังที่ดีด้วย

5. เทคนิคการจินตนาการ (projective techniques) เป็นการใช้สถานการณ์หรือสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้ผู้ทดสอบแสดงพฤติกรรมหรือความคิดจินตนาการของตนออกมา เช่น การเติมประโยคหรือเรื่องให้สมบูรณ์ การสร้างความคิดบรรยายความรู้สึกจากภาพ การโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกกับคำต่าง ๆ เป็นต้น การแปลความหมายอาศัยผลจากการตอบ สิ่งที่กำลังมาแล้วก็พอจะรู้ว่าผู้ผู้นั้นมีความรู้สึกอย่างไรต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้

พิชิต ฤทธิจรูญ (2548, น. 64-75) กล่าวว่า เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยมีหลายประเภท ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานส่วนประมาณค่าแบบวัดเชิงสถานการณ์ การสังเกต และการสัมภาษณ์ ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะและความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัดแตกต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบตรวจสอบรายการ เป็นการสร้างรายการของข้อความที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือการปฏิบัติหรือคุณลักษณะที่ต้องการประเมินว่ามีหรือไม่มี ทำหรือไม่ทำ ใช่หรือไม่ใช่ ตามรายการที่กำหนดมาให้ แบบตรวจสอบรายการนิยมใช้ในการประเมินความสนใจของผู้เรียน เจตคติ คุณลักษณะส่วนตัว

2. มาตรฐานส่วนประมาณค่า แตกต่างจากแบบตรวจสอบรายการ กล่าวคือแบบตรวจสอบรายการต้องการทราบว่ามีหรือไม่มีในเรื่องนั้น แต่มาตรฐานส่วนประมาณค่าต้องการทราบละเอียดยิ่งขึ้นว่ามีอยู่เพียงใดหรือมีในระดับใด เพื่อจัดอันดับคุณภาพในการประมาณค่า กระบวนการผลิต และวัดคุณลักษณะนิสัยหรือลักษณะทางจิตวิทยา เช่น ความสนใจ ค่านิยม การปรับตัว ความคิดเห็น เป็นต้น

รูปแบบของมาตรฐานส่วนประมาณค่า มีหลายรูปแบบ ได้แก่ มาตรฐานส่วนประมาณค่าแบบบรรยาย (descriptive rating scales) มาตรฐานส่วนประมาณค่าแบบตัวเลข (numerical rating scales) มาตรฐานส่วนประมาณค่าแบบเส้นกราฟ (graphic rating scales) มาตรฐานส่วนประมาณค่าแบบใช้สัญลักษณ์ (symbolic rating scales) และการจัดอันดับ (ranking) รูปแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า

นี้ หากกำหนดเป็นความรู้สึก ความคิดเห็น เจตคติหรือพฤติกรรมในเชิงสนับสนุน-ไม่สนับสนุน ข้อความนั้นกำหนดเป็น 5 ระดับ เป็นการประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scales) หากกำหนด คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม โดยมีค่าหรือตัวเลขแสดงระดับพฤติกรรมตั้งแต่ต่ำสุดไป จนถึงสูงสุด เป็นการประมาณค่าของออสกู๊ด (Osgood) หรือวิธีหาความแตกต่างของความหมาย (semantic differential scale)

3. แบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นการจำลองหรือสร้างเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ขึ้น แล้วให้บุคคลแสดงความรู้สึกว่าตนเองจะกระทำ หรือมีความเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์ที่กำหนด ขึ้น โดยปกติแล้วการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นอาจให้ตอบสนองว่าตัวเองจะอย่างไร หรือ การให้เขาแสดงความคิดเห็นว่าตัวบุคคลในสถานการณ์นั้น ๆ จะทำอย่างไร การตอบอาจจะให้ ผู้ตอบเขียน หรือบอกข้อความความคิดเห็นของตนเอง หรืออาจจะให้เลือกตัวเลือกที่กำหนดให้ตอบก็ได้

4. การสังเกต เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในลักษณะของการเฝ้าดู ศึกษาเหตุการณ์ ปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของสิ่งที่สังเกต หรือพฤติกรรมของ สิ่งที่เราต้องการศึกษา อาจเป็นลักษณะของบุคลิกภาพ การใช้คำพูด

5. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยผู้รวบรวมข้อมูลมีโอกาสพบปะ สันทนาการกับผู้ให้ข้อมูลโดยตรง และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนทั้งสองฝ่าย คือผู้สัมภาษณ์และผู้ให้ สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะทำให้ได้ความรู้ ความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรม คุณลักษณะ เจตคติ บุคลิกภาพ ท่วงที วาจา อุปนิสัย ปฏิภาณไหวพริบ นับว่าเป็นวิธีการที่รวบรวมข้อมูลได้ละเอียด

โกวิท ประวาลพฤษย์ และสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2527, น. 155) กล่าวว่า หลักการ สำคัญของการวัดผล คือการคิดค้นเครื่องมือหรือกลวิธีที่จะกระตุ้น (elicit) ให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ ออกมาตรงกับสิ่งที่อยากรู้เกี่ยวกับตัวนักเรียน ดังนั้นภายใต้การใช้เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัย (affective domain) ผู้ถูกวัดจะต้องแสดงธาตุแท้ของความรู้สึกออกมาตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้ เห็นภาพความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

สมพิศ สิริโยธา (2558, น. 26) กล่าวว่า การวัดด้านจิตพิสัยมีความหลากหลายทั้ง รูปแบบของเครื่องมือและเทคนิควิธีการวัด ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม การ วัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เครื่องมือที่ใช้อาจเป็นรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ เริ่มจากระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยใช้เทคนิควิธีการรายงานตนเอง (self - report techniques)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการวัดความรับผิดชอบ สามารถวัดได้ โดยใช้เครื่องมือวัดด้านจิตพิสัยซึ่งมีอยู่หลายประเภท ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ มาตราส่วน ประมาณค่าแบบวัดเชิงสถานการณ์ การสังเกต และการสัมภาษณ์ ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะและ

ความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัดแตกต่างกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือที่เป็นรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ เริ่มจากระดับความรับผิดชอบน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.6.1 วิจัยในประเทศ

ขวัญฤดี ขำช่อนสัตย์ (2542, น. 51) ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-6 มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 8,291 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมความรับผิดชอบพบว่า พฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับสูงและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมความรับผิดชอบทุกด้านอยู่ในระดับสูง

ยินดี ศรีศักดิ์หิรัญ (2542, น. 75 - 76) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคมและการบรรลุนตามขั้นพัฒนาการและพฤติกรรมความรับผิดชอบของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามวัดสิ่งแวดล้อมทางสังคม แบบวัดการบรรลุนตามขั้นพัฒนาการและแบบวัดพฤติกรรมความรับผิดชอบ การวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นมีพฤติกรรมความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด

อมรรวรรณ แก้วพ่อง (2542, น. 95) ศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน พบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองไม่แตกต่างกัน

ค่านิง อยู่เลิศ (2541, น. 40) ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่ดีต่อการรับผิดชอบต่อด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรับผิดชอบต่อด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บัตเตอร์เวิร์ท (Butterwort, 1974, p. 2043, อ้างใน อมรรวรงค์ แก้วพ่อง 2542, น. 74) ได้ทำการศึกษาวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเจตคติต่อโรงเรียน และความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความรับผิดชอบต่อตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และเจตคติต่อโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮอฟแมน (อ้างจาก Hoffman, 1970, p. 291, อ้างใน ยินดี ศรีศักดิ์หิรัญ 2542, น. 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูกับลักษณะทางจริยธรรมสี่ประการคือ การมีความรู้สึกรับผิดชอบ การยอมรับและการสารภาพผิด การยึดหลักแห่งตน การต้านทานสิ่งยั่วยั่ว พบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรักในช่วงอายุ 4 - 13 ปี มีลักษณะจริยธรรมทั้งสี่ประการ สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การให้เหตุผลในการอบรมสั่งสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโดยเฉพาะที่มีอายุ 5 ปี

เทรปปา และ ฟไรค์ (Treppa and Frike, อ้างถึงใน อนุวัฒน์ คุณแก้ว (2538, น. 30) ได้ศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรู้จักและเข้าใจตนเองของสมาชิกจำนวน 11 คน ผลการศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจในตนเองไปในทางที่ดี ในด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง คุณค่าของการมีชีวิตอยู่ การนับถือตนเอง การยอมรับตนเองและความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์และความคิดเกี่ยวกับตนในอุดมคติ

จากผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวสามารถใช้ในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ เช่น การพัฒนาทัศนคติต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัติ) นครสวรรค์

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว

มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้ คือ

กฤษศรี คำชาย (2542, น. 5) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นศาสตร์ที่ถูกจัดระบบไว้ทั้งด้านความรู้ วิธีการ และกระบวนการ โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยบุคคลแต่ละคนเข้าใจตนเอง

สามารถวางแผนชีวิตที่มีคุณภาพ และดำเนินชีวิตตามแผนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง (2544, น. 136) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ให้แก่ผู้รับบริการด้วยการใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและหลักสูตรแนะแนวที่วางไว้สำหรับแต่ละวัย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 6) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545, น. 81) ได้กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้แก่ผู้รับบริการ ในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กวัยรุ่นและผู้ใหญ่รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ การปรับตัวทั้งด้านการเรียนส่วนตัวและสังคม ตลอดจนการวางแผนอนาคตด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545, น. 11) กล่าวว่า ความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคนแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาส่งเสริมป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

พิทยาภรณ์ พิทยาธรกุล (2546, น. 36) กล่าวว่า สรุปลความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมมวลประสบการณ์ที่จัดเพื่อพัฒนา ป้องกัน และแก้ปัญหาให้แก่ผู้รับบริการทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทั้งวัยเด็ก วัยรุ่นและผู้ใหญ่ โดยมีขอบข่ายทั้งสามด้านคือ ด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม เพื่อให้บุคคลรู้จักเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

สนิษฐ์ วงศ์ธิดาธร (2546, น. 30) กล่าวว่า ได้สรุปลความหมายของกิจกรรมแนะแนว หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้รับบริการแนะแนว ได้ปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายตามขอบข่ายของการแนะแนว

อังคณา เมตุลา (2546, น. 30) กล่าวว่า สรุปความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้รับบริการแต่ละคน แต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติ หรือมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนจะพัฒนาหรือเสริมสร้างตนเอง ตลอดจนป้องกัน แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

ภนิตา คุโตนนา และคณะ (2548, น. 13) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ เพื่อให้ได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัฒนา วงศ์ยาบุตร (2558, น. 23-24) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นมวลประสบการณ์ที่จัดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้รับบริการ ให้เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล สามารถพัฒนาและปรับตัวเข้ากับสังคม อยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างปกติสุข

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 24) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งความรู้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรม และจริยธรรมแก่ผู้เรียน
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

พิทยาภรณ์ พิทยาธรกุล (2546, น. 37) สรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นวัตถุประสงค์สำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดแก่ผู้รับบริการ คือการเสริมสร้างให้ผู้รับบริการดำเนินชีวิตส่วนตัวโดยราบรื่น เป็นทั้งคนดี คนเก่งและอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยสันติสุข

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 24) กล่าวว่า สรุปวัตถุประสงค์กิจกรรมแนะแนวต้องการให้ผู้รับบริการสามารถค้นพบความสามารถตามศักยภาพของตน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรมต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวเพื่อมุ่งพัฒนาลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้รับบริการ คือ การเสริมสร้างให้ผู้รับบริการดำเนินชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ส่วนตัวและสังคมโดยราบรื่น เป็นทั้งคนดี คนเก่งและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา

2.2.1 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี रामสูตร (2545, น. 33-47) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวว่ามองได้หลายลักษณะ เช่น อาจมองในลักษณะของกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน และกิจกรรมแนะแนวนอกชั้นเรียน หรืออาจมองในลักษณะของกิจกรรมสั้น ๆ เหมือนการสอน แต่ละชั่วโมงและกิจกรรมในรูปแบบของโครงการที่ใช้เวลาต่อเนื่องยาวนาน แต่ในความหมายที่ใช้กันทั่วไปสำหรับวงการแนะแนวในประเทศไทย มักหมายถึง ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ดังนั้น กิจกรรมแนะแนวแต่ละด้านจะต้องผสมผสานด้านอื่นเข้าไว้ด้วย การแบ่งขอบข่ายกิจกรรมแนะแนวของประเทศไทยเรายังยึดตามจุดเน้นมากที่สุดของกิจกรรมว่า เน้นด้านการศึกษาหรือเน้นด้านอาชีพ หรือด้านส่วนตัวและสังคมเป็นหลัก นอกจากขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทั้งสามด้าน การจัดกิจกรรมแนะแนวจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับผู้รับบริการทั้ง 3 วัย ได้แก่ วัยเด็ก วันรุ่นและวัยผู้ใหญ่ เพราะบุคคลในแต่ละวัยจะเป็นธรรมชาติประจำวัย ปัญหาความต้องการที่แตกต่างกัน ซึ่งในการจัดกิจกรรมแนะแนวนั้นมีรูปแบบ คือกิจกรรมแนะแนวรายบุคคลและกิจกรรมแนะแนวเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ ทั้งด้านความพร้อม ความเต็มใจ ความจำเป็นของการพัฒนาว่ามุ่งทักษะสังคมมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาร่วมด้วย เช่น งบประมาณ เวลา แรงงานและความพร้อมของผู้ให้บริการ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน การศึกษา ต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิควิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

2. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการทำงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้โลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพ มีการเตรียมตัวสู่อาชีพตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนถนัดและสนใจ

3. การจัดกิจกรรมด้านชีวิตและสังคม มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนินชีวิต และสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

วัฒนา วงษ์านุตร (2558, น. 25) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมและให้สอดคล้องกับวัย เพื่อพัฒนาทักษะ การเรียนรู้มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดี สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวควรจัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมและให้สอดคล้องกับวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในการดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดี สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2540) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดกิจกรรมแนะแนวเดิมมักใช้วิธีเล่า สอน บรรยาย อธิบาย ชักถาม โดยครูเป็นผู้นำเป็นส่วนใหญ่แต่ปัจจุบันจะเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ตามแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีจิตวิทยามนุษยนิยม โดยหาทางนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวนักเรียนออกมาใช้ให้มากที่สุด ให้ทุกคนรู้จักและเข้าใจในศักยภาพต่างๆ ของตน กิจกรรมต่างๆ จึงเปิดโอกาสให้นักเรียนดึงประสบการณ์ของตนมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกัน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ให้เลือกตัดสินใจโดยเสรี พิจารณาผลที่เกิดจากการเลือก เห็นคุณค่าในสิ่งที่เลือก โดยยอมรับ ชื่นชม ยินดีในสิ่งที่เลือก ปฏิบัติตามสิ่งตนเลือก โดยแสดงพฤติกรรมหรือกระทำตามสิ่งที่เลือก เห็นคุณค่าปฏิบัติจนเป็นลักษณะประจำตัว ตลอดจนสรุปข้อคิดที่ได้จากแต่ละกิจกรรม นักเรียนจะเกิดการพัฒนาตนเองพร้อมที่จะใช้ศักยภาพของตนในการดำเนินชีวิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 25-26) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวควรมีลักษณะดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

2. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา การงานอาชีพ ชีวิตและสังคม เพื่อใช้ในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่ออาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. เสริมสร้างค่านิยมที่ดี วินัย คุณธรรมและจริยธรรม
5. เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในวิชาการต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีนิสัยรักการทำงานและสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง
6. จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมหรือครูเป็นผู้ริเริ่ม เป็นที่ปรึกษาโดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ และแก้ปัญหาผู้เรียนได้
7. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการ แต่เน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง
9. วัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยมีการประเมินผลจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาของผู้เรียนเพื่อการผ่านช่วงชั้น
10. สรุปการประเมินผลการพัฒนาการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง

พิทยาภรณ์ พิทยาชกุล (2546, น. 41) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนว มีการปรับปรุงพัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับ เดิมเน้นที่ครูผู้จัดกิจกรรมเป็นศูนย์กลาง แต่ปัจจุบันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้เทคนิควิธีการหลากหลายซึ่งกิจกรรมแนะแนวที่จัดต้องคำนึงถึงปรัชญาของการแนะแนว คือความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ นอกจากนี้ผู้ดำเนินกิจกรรมต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และปัจจัยแวดล้อมอื่นของผู้รับบริการให้สอดคล้องกัน ก็จะต้องกระจำ จะทำอะไร ทำใ้ใคร ทำอย่างไร ทำที่ใด เวลาใดจึงเหมาะสม เพื่อการจัดกิจกรรมแนะแนวจะได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 27) กล่าวว่า ลักษณะของกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตน เพื่อป้องกัน แก้ไข และส่งเสริม โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้รับบริการ นอกจากนี้ผู้ดำเนินกิจกรรมต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ของผู้รับบริการให้สอดคล้องกัน เพื่อป้องกัน แก้ไข และส่งเสริม โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ โดยเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว มีนักการศึกษาและผู้วิจัย เสนอเทคนิคต่างๆ ไว้ดังนี้

เทคนิคแม่แบบ รัตนา ภัทรธัญญา (2535, น. 5) กล่าวว่า เทคนิคแม่แบบ หมายถึงวิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากสังเกตจะทำให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอแม่แบบ โดยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้น ๆ
2. ขั้นเสนอแม่แบบ ผู้วิจัยเสนอเรื่องราวของแม่แบบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ โดยการฉายวิดีโอ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมแม่แบบ
3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

เทคนิคบทบาทสมมติ บุญตา ยิ้มน้อย (2536, น. 6) กล่าวว่า เทคนิคบทบาทสมมติ หมายถึง กิจกรรมการแสดงของนักเรียนตามบทบาทในสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ให้ผู้เรียนแสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยไม่มีการฝึกซ้อมมาก่อน และถือเอาการแสดงออกทั้งความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำ ผู้วิจัยให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน เพื่อเป็นการปูพื้นให้นักเรียน มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่จะเรียน ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ขั้นแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ จัดสถานที่เตรียมผู้สังเกตการณ์ เริ่มแสดง และหยุดการแสดง ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
3. ขั้นอภิปราย ผู้แสดง และผู้สังเกตการณ์แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นโดยเน้นเหตุผล และความรู้สึก ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

4. ชั้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม ตามข้อเสนอแนะของกลุ่มซึ่ง เป็นบทบาทที่สอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

5. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และช่วยกันสรุป ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

เทคนิคกรณีตัวอย่าง อัจจิมา จินวลา (2535, น. 8) กล่าวว่า เทคนิคกรณีตัวอย่าง หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยนำเอากรณีเรื่องราว ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง หรือมี ส่วนใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันมาปรับในส่วนของตัวบุคคลเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา แล้วเสนอเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้สอนตั้ง ประเด็นปัญหาให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมี พัฒนาการ และทักษะในเรื่องการคิด วิเคราะห์ตัดสินใจ การให้เหตุผล และมีแนวทางในการแก้ไข ปัญหาได้ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ช้่นนำ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้
2. ชั้นดำเนินการ ผู้วิจัยเสนอกรณีตัวอย่างให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งตั้งคำถามหรือ ประเด็นเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน
3. ชั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

เทคนิคสถานการณ์จำลอง ฉัญฐา ระกำพล (2535, น. 8) กล่าวว่า เทคนิค สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียง หรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นจริงในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์ด้วยตนเอง โดยการ ปฏิบัติ แสดง และออกความคิดเห็น ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจมีความรู้สึกร่วมต่อ เหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป โดยมีขั้นตอนการใช้ สถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลองในแต่ละครั้งที่ต้องการให้ นักเรียนทราบ ให้นักเรียนอาสาสมัครที่จะแสดงบทบาท
2. ชั้นดำเนินกิจกรรม นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้ เวลาประมาณ 10-15 นาที
3. ชั้นวิเคราะห์และการอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงนักเรียนทบทวนและ วิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศของ การแสดง
4. ชั้นสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และช่วยกันสรุป ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม พุทธชาติ เพชรสถิต (2536, น. 7) กล่าวว่า เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้สมาชิกในกลุ่ม สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ เพื่อพิจารณาข้อตกลงที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ด้วยหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีขั้นตอนในการอภิปรายกลุ่ม ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนทราบ ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามหัวข้อที่กำหนด โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมีเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึก ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการอภิปรายกลุ่ม และสรุปหน้าชั้น
4. ขั้นสรุป นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันสรุปกันอีกครั้งหนึ่ง

เทคนิคเกม ปนัดดา ยิ้มสกุล (2538, น. 8) กล่าวว่า เทคนิคเกม หมายถึง วิธีการอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ประกอบการสอน ซึ่งผู้วิจัยสร้างสถานการณ์สมมติขึ้น โดยให้นักเรียนลองเล่นด้วยตนเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันจะมีผลออกมาในรูปของการแพ้ ชนะ เป็นการช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มแจกอุปกรณ์การเล่น เกมอธิบายกติกาการเล่นพร้อมทั้งกับเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม เพื่อเกิดความเข้าใจและให้สัญญาณเริ่มการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. ขั้นวิเคราะห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อที่กำหนด แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปราย ผู้วิจัยช่วยสรุปซักถาม และช่วยเชื่อมโยงเรื่องต่าง ๆ
3. ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายตั้งไว้ และสรุปวิธีในการนำไปปฏิบัติ
4. ขั้นประเมิน นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม

เทคนิคการใช้บทบาทสมมติ อรุณี ชินวงศ์อมร (2535, น. 5) กล่าวว่า เทคนิคการใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการแสดงของนักเรียน ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดบทบาท และสถานการณ์สมมติให้นักเรียนแต่ละคนแสดงบทบาทตาม เป็น

การแสดงที่ไม่มีการซ้อมล่วงหน้า ผู้แสดงบทบาทแสดงไปตามลักษณะนิสัยของผู้แสดง และถือเอาการแสดงออกทั้งด้านความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย เพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา ขั้นตอนในการแสดงบทบาทสมมติมีดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ครูกำหนดขอบเขตและสถานการณ์สมมติที่ง่ายและชัดเจน แจ้งให้นักเรียนทราบ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ขั้นแสดง ครูให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ จัดฉาก เตรียมผู้สังเกตการณ์ เริ่มแสดง และหยุดการแสดง ใช้เวลา 10-15 นาที
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์เปิดเผยความรู้สึกและความคิดเห็น โดยเน้นเหตุผลและความรู้สึกโดยตรงไปตรงมา ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
4. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุป ครูสรุปเพิ่มเติม ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545, น. 29-41) ได้กล่าวว่า หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนว สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา การพัฒนากิจกรรมแนะแนวควรครอบคลุมขอบข่ายของการแนะแนว ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยในด้านต่าง ๆ อาทิ ความจำเป็นและความต้องการของผู้บริการ สภาพสังคมและปัญหากระแสโลกาภิวัตน์ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา แผนพัฒนางานแนะแนวเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว โดยให้สอดคล้องกับปรัชญาการแนะแนวที่มุ่งเน้นในการพัฒนาและเสริมสร้างตนเอง สามารถแก้ปัญหาป้องกันปัญหาได้
2. ลักษณะของผู้รับบริการ การพัฒนากิจกรรมแนะแนวจะต้องจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละวัยที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 3 วัย ได้แก่
 - 2.1 วัยเด็ก เป็นวัยที่ชอบสนุกสนาน สนุกสนาน สนใจการเล่น รับรู้เชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม ควรเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ปนเล่น ส่งเสริมการแสดงออก ใช้สื่อหรือกิจกรรมสอดแทรกการพัฒนาทางสังคม และเน้นกิจกรรมกลุ่ม
 - 2.2 วันรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ต้องการการยอมรับ ความอิสระเสรี แสวงหาเอกลักษณ์และบทบาท สนใจการมีอุดมการณ์แห่งชีวิต มีพลังมากทั้งด้านร่างกาย ความคิดและปัญญา ควรเน้นกิจกรรมแบบกลุ่มและให้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด การฝึกทักษะสังคมด้านการยอมรับ ส่งเสริมกิจกรรมประเภทที่ช่วยให้ได้แสดงออก ให้มีการคิดวิเคราะห์ทัศนศึกษา ใช้สื่อ เกม เพลง และกระบวนการกลุ่มที่สอดคล้องกับยุคสมัย

2.3 วิทยุใหญ่ เป็นวิทยุที่มีประสบการณ์ชีวิตหลายด้าน มีสถานะทางสังคม มีอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แต่อาจมีปัญหาบางประการที่เกี่ยวกับการปรับตัวทางอาชีพและสังคม ควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เน้นการคิดวิเคราะห์หาเหตุผลและเสนอแนวคิด ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ให้ผู้รับบริการเล่นสนุกสนานหรือออกท่าทางมากเกินไป

วัฒนา วงศ์ยานุตร (2558, น. 31) กล่าวว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวจะต้องจัดให้สอดคล้องกับปรัชญาของการแนะแนว และเหมาะสมกับช่วงวัยการมีปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่นผ่อนคลาย สามารถพัฒนาและเสริมสร้างตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการ และเหมาะสมกับช่วงวัยครอบคลุมขอบข่ายของการแนะแนว ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการ สภาพสังคมและปัญหาในปัจจุบัน รวมทั้งไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา และแผนพัฒนางานแนะแนว โดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าว กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต และขั้นที่ 4 คือ คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying)

2.4 ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2545, น. 48) กล่าวว่าขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผลกิจกรรมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น "ผู้ร่วมทำกิจกรรม" ไม่ใช่ "ผู้สังเกตการณ์" และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา โดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าว กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม บทบาทสมมติ ทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต เล่าเรื่อง แบ่งเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิด ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้น หรือเขาตีความว่าสิ่งนั้นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับ การรับรู้จากศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีกเพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระ การเรียนรู้สู่ 1 ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเองในการปฏิบัติตามแผนซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรม นำเสนอ สาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์แล้วเป็น กิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนจะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้นนำไปสู่ การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไปอีก

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 32) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดควรประกอบด้วยขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล เพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนกลับการเรียนรู้ สรุปสาระสู่ชีวิตคิดและนำไปปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวควรประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล เพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนกลับการเรียนรู้ สรุปสาระสู่ชีวิต คิดและนำไปปฏิบัติ

2.5 การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวดังนี้

วัชรินทร์ ทรัพย์มี (2531, น. 4-5) กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นต้องคำนึงถึงหลักการและขอบข่ายของงานทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ให้กับวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่

ธีระ ชัยยุทธขรรยง (2553, น. 65) กล่าวว่า ลำดับขั้นตอนในการสร้างชุดการแนะแนวไว้ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดการแนะแนวจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างโปรแกรมการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนวให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
4. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์วิธีดำเนินการ เนื้อหา อุปกรณ์ และการประเมินผล
5. นำโปรแกรมที่สร้างไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของคู่มือและโปรแกรมการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนวตลอดจนเวลาที่ใช้
6. ปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการสอนโดยใช้ชุดแนะแนวเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ทิพยาภรณ์ พิทยาธรกุล (2546, น. 7) ได้กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นมีลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และสาระสำคัญ การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นหลักเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมหรือโครงสร้างที่ชัดเจน เป็นระบบและดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียน

วัฒนา วงศ์ยานุตร (2558, น. 33) กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมกับวัย สร้างตามลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างโปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

4. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องเชิงเนื้อหาระหว่างวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล

5. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยงของชุดกิจกรรม

6. ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

บุษบากร ตัณฑวรรณ (2545, น. 62-63) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในโรงเรียนเขलगันคร จังหวัดลำปาง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ระหว่างใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ (2546, น. 57) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สนิทธิ์ วงศ์ธิดาธร (2546, น. 72) ศึกษาพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน ก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผลของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

อังคณา เมตุลา (2546, น. 93-96) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

สหราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดนครพนม พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีการรู้จักตนเองและเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดีมากกว่าจะมีการรู้จักตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดำน้อยกว่า และนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงจะมีการรู้จักตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า นักเรียนที่ครอบครัวรายได้สูงที่ได้รับการฝึกมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนจากครอบครัวรายได้ต่ำที่ไม่ได้รับการฝึก

มยุรี วิสุตราศัย (2547, น. 67-70) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

วรรณรา พงษ์สิน (2550, น. 46-47) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคอง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองทั้ง 3 ด้าน สูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองทั้ง 3 ด้าน สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรนัญฐา โยชะกา (2551, น. 65-68) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างการศึกษาฝึกกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกันส่วน

นักเรียน 2 กลุ่มที่มีลักษณะอนาคต-ควบคุมตนสูง และกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีพฤติกรรมบัพผิชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อุมาพร สงสุวรรณ (2551, น. 41) ได้ศึกษาผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา พบว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความมีวินัยในตนเองเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

วรรณิ์ ไตรทิพย์ (2552, น. 59-60) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านถนน (ประสมทรัพย์ประชานุกูล 1) จังหวัดบุรีรัมย์พบว่ากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมมีพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพิชญ์ วิริยากุลภักดิ์ (2553, น. 104-106) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัฒนา วงษ์ษาบุตร (2558, น. 36) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมจิตสาธารณะระยะหลังการทดลองและระยะติดตามไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อผู้รับบริการ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนา

ตนเองให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถใช้พัฒนาการมีวินัยในตนเอง พฤติกรรมจิตสาธารณะ การทำประโยชน์ต่อส่วนรวม การรู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและความรับผิดชอบได้

3. นักเรียนหอพักนักกีฬา

3.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัต) นครสวรรค์

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัต) นครสวรรค์ ตั้งอยู่เลขที่ 160 หมู่ที่ 1 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ รหัสไปรษณีย์ 60000 โทรศัพท์ 0 5625 5857 โทรสาร 0 5625 5595 E-mail: Skj160.@hotmail.com Website : Skj160.@hotmail.go.th สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 24 ห้องเรียน ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 725 คน โรงเรียนมีเนื้อที่ 86 ไร่

3.2 ความหมายของนักเรียนหอพักนักกีฬา

นักเรียนหอพักนักกีฬา หมายถึง นักเรียนชายที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาฟุตบอล และพักค้างในหอพักนักกีฬาโรงเรียน ซึ่งในปีการศึกษา 2562 มีนักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 218 คน ดังนี้

นักเรียนหอพักนักกีฬา	จำนวน (คน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	45
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	27
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	24
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	53
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	40
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	29
รวม	218

นักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัต) นครสวรรค์ จะมีการคัดเลือกโดยประเมินจากทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอล เช่น ทักษะการเลี้ยงลูก ทักษะการเตะบอล ทักษะการส่งบอล และทักษะการเล่นเป็นทีม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประเภทและแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน

3. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการ

3.1 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

3.1.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความรับผิดชอบ

3.2 นิยามปฏิบัติการ ประกอบด้วย

3.2.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร พยายาม อุตุน ต่ออุปสรรคใด ๆ ที่ขัดข้อง มีการวางแผนงานอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความรับผิดชอบมี 3 ด้าน คือ

1) **ความรับผิดชอบต่อตนเอง** หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ รู้จักรักษา ความสะดวกของร่างกาย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย การรู้จักใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

2) **ความรับผิดชอบต่อการเรียน** หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ เข้าเรียน ตรงเวลา เอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และส่งงาน ตามเวลาที่กำหนด

3) **ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม** หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีน้ำใจ ต่อผู้อื่น ดูแลห้องพักและบริเวณ โรงเรียนให้สะอาด มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง โรงเรียนจัด ปิดน้ำ ปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียน ห้องน้ำ รักษาผลประโยชน์และ ชื่อเสียงของโรงเรียน

3.2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบ หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกัน จำนวน 10 กิจกรรม โดยนำหลักการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และขอบข่ายของการแนะแนว เป็นการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้วิธีการฝึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีการเล่นเกม อภิปราย แสดงบทบาทสมมุติ

3.2.3 นักเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถด้านกีฬา และ พักอาศัยอยู่ในหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียน สวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัติน) นครสวรรค์ ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความ รับผิดชอบ

4. เครื่องมือวิจัยและวิธีการสร้าง

4.1 เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

4.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความ รับผิดชอบ จำนวน 10 กิจกรรม

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปรตาม ได้แก่ แบบวัดความรับผิดชอบ

4.2 วิธีสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง และเครื่องมือสำหรับวัดตัวแปรตาม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.2.1 การสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดวัตถุประสงค์และรูปแบบการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว
2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

3) ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักในการสร้างซึ่งประกอบด้วย

(1) ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์
(2) ชั้นสะท้อนกลับการรับรู้
(3) ชั้นสรุปสาระสู่ชีวิต
(4) ชั้นคิดและนำไปปฏิบัติ
(5) สรุปและประเมินผล

4) นำชุดกิจกรรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาคูณภาพในเบื้องต้น และให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาษา และรูปแบบของชุดกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญประเมิน โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545, น. 67-71)

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.51-5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.51-4.50	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.51-3.50	คะแนน
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.51-2.50	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00-1.50	คะแนน

5) นำชุดกิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนหอพักนักศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตินครสวรรค์) ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในขั้นตอนและความเหมาะสมของเวลา พร้อมทั้งอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ซึ่งผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก

กิจกรรม	คุณภาพของกิจกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
กิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”	4.52	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 2 สุขอนามัยส่วนบุคคล	4.29	0.84	เหมาะสมมาก
กิจกรรมที่ 3 เทที่ได้สไตล์นักกีฬา	4.24	0.78	เหมาะสมมาก
กิจกรรมที่ 4 การดูแลของใช้ส่วนตัว	4.52	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 5 การตรงต่อเวลา	4.57	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 6 ความขยันหมั่นเพียร	4.52	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 7 การทำงานสำเร็จ	4.52	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 8 ความมีน้ำใจ	4.48	0.66	เหมาะสมมาก
กิจกรรมที่ 9 การดูแลรักษาหอพัก	4.52	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
กิจกรรมที่ 10 ปัจฉิมนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”	4.57	0.58	เหมาะสมมากที่สุด

6) นำชุดกิจกรรมแนะแนวมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

7) นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบที่ได้รับการปรับปรุงแล้วนำมาทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.2 แสดงเกณฑ์การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงค่าอำนาจจำแนก

องค์ประกอบ	ชื่อกิจกรรม	แบบวัดตัวแปร
1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง	1. ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”	ข้อ 1 – 9
	2. สุขอนามัยส่วนบุคคล	
	3. เทที่ได้สไตล์นักกีฬา	
	4. การดูแลของใช้ส่วนตัว	
2. ความรับผิดชอบต่อการเรียน	5. การตรงต่อเวลา	ข้อ 10 - 20
	6. ความขยันหมั่นเพียร	
	7. การทำงานสำเร็จ	
3. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	8. ความมีน้ำใจ	ข้อ 21 - 30
	9. การดูแลรักษาหอพัก	
	10. ปัจฉิมนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”	

4.2.2 แบบวัดความรับผิดชอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 2 ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ
รับผิดชอบ

ขั้นที่ 3 กำหนดนิยามปฏิบัติการของความรับผิดชอบเป็น 3 ด้าน คือ

1) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ รู้จักรักษา
ความสะอาดของร่างกาย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบ
เรียบร้อย การรู้จักใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

2) ความรับผิดชอบต่อการเรียน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ เข้าเรียน
ตรงเวลา เอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และส่งงาน
ตามเวลาที่กำหนด

3) ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ มีน้ำใจ
ต่อผู้อื่น ดูแลห้องพักและบริเวณ โรงเรียนให้สะอาด มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง
โรงเรียนจัด ปิดน้ำ ปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียน ห้องน้ำ รักษาผลประโยชน์และ
ชื่อเสียงของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 สร้างแบบวัดความรับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
วัตถุประสงค์การวิจัยและให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัต) นครสวรรค์

ขั้นที่ 5 นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเบื้องต้นและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์ด้วยวิธีการหาค่า IOC
(Index of Consistency) พบว่าได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00

ขั้นที่ 6 นำผลจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน 30 คน
ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกราย
ข้ออยู่ระหว่าง 0.44 – 0.84

ขั้นที่ 7 หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของครอนบาค โดยมีค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ขั้นที่ 8 นำแบบวัดความรับผิดชอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

แบบวัดความรับผิดชอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ มีข้อความทางบวก จำนวน 26 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-13,15 ,17-21,23,25-30 มีข้อความทางลบ จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 14,16,22,24 และมีการให้คะแนนสำหรับข้อคำถาม คือ

การให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงบวก คือ

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบมากที่สุด 5 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบมาก 4 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบปานกลาง 3 คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบน้อย 2 คะแนน
ไม่ปฏิบัติเลย	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบน้อยที่สุด 1 คะแนน

การให้คะแนนสำหรับข้อความเชิงลบ คือ

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบน้อยที่สุด 1 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบน้อย 2 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบปานกลาง 3 คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบมาก 4 คะแนน
ไม่ปฏิบัติเลย	หมายถึง	มีระดับความรับผิดชอบมากที่สุด 5 คะแนน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขออนุญาตจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัต) นครสวรรค์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบวัดความรับผิดชอบไปให้นักเรียนกลุ่มทดลองวัดความรับผิดชอบ คะแนนที่ได้รับเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว รวมทั้งสิ้น 10 กิจกรรม ๆ ละ 50 นาที

ขั้นที่ 4 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบเสร็จแล้วให้กลุ่มทดลอง ตอบแบบวัดความรับผิดชอบชุดเดียวกับฉบับที่ทดสอบก่อนการทดลอง

ขั้นที่ 5 ระยะเวลาติดตามผล หลังจากเสร็จการทดลองผ่านไป 2 สัปดาห์ ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดความรับผิดชอบอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำผลคะแนนก่อนการทดลอง ผลคะแนนหลังการทดลอง และผลคะแนนระยะติดตาม มาทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกวิเคราะห์ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ โดยใช้การทดสอบค่าที

6.3 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตินครสวรรค์) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ และ (2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

n แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

** แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

การวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตินครสวรรค์) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1.1 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	df	t	p-value
ก่อนการทดลอง	30	107.80	11.28			
				29	8.305**	.000
หลังการทดลอง	30	123.87	9.59			

**p< .01

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา โดยใช้สถิติค่าทีแบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ย ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว \bar{X} เท่ากับ 107.80 และหลังการใช้ชุดกิจกรรม \bar{X} เท่ากับ 123.87 ซึ่งสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะ ติดตามผล

ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	df	t	p-value
หลังการทดลอง	30	123.87	9.59			
				29	.732	.470
ระยะติดตามผล	30	125.33	10.34			

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังจากทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล พบว่า ภายหลังจากทดลองและระยะติดตามผลความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2 ข้อ ได้พบผลที่สำคัญคือ

1. นักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบสูงขึ้น ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. ระยะติดตามผลนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบไม่แตกต่างจากหลังการทดลอง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามผล

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบมีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

1.2.2 นักเรียนภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบกับระยะติดตามไม่แตกต่างกัน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประเภทและแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design)

1.3.2 ประชากร ประชากรเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 45 คน

1.3.3 กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างเป็นนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ จำนวน 10 กิจกรรม
- 2) แบบวัดความรับผิดชอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย โดยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตินครสวรรค์) อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

2) ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบวัดความรับผิดชอบไปให้นักเรียนกลุ่มทดลองวัดความรับผิดชอบ คะแนนที่ได้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

3) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 10 กิจกรรมๆ ละ 50 นาที แล้วให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความรับผิดชอบ คะแนนที่ได้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4) ภายหลังจากทดลอง 2 สัปดาห์ ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดความรับผิดชอบซ้ำ คะแนนที่ได้เป็นคะแนนระยะติดตามผล

5) นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความรับผิดชอบไปทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยวิธีทางสถิติ

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลอง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ โดยใช้การทดสอบค่าที่

3) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบค่าที่

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.4.1 ภายหลังจากการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.2 ระยะติดตามผล ภายหลังจากการทดลอง 2 สัปดาห์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัติ) นครสวรรค์ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่านักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีพื้นฐานความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียน และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมค่อนข้างน้อย เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยลักษณะบุคคล ปัจจัยภายในตัวนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบ เช่น ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน ไม่ดูแลทรัพย์สินของทางโรงเรียน หลังจากรับการเรียนรู้จากการร่วมทำกิจกรรม ซึ่งนักเรียนได้ให้ความสนใจ และตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนตลอด 10 กิจกรรม และเครื่องมือทางการแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีส่วนช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายด้วยตนเอง ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวนี้นี้มีขั้นตอนของกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ (Four Phases of Learning Cycle) ตามที่ สมร ทองดี และปราณี रामสูตร (2545, น. 48) กล่าวว่าไว้ว่า “ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุปและขั้นประเมินผลกิจกรรม” เพื่อมุ่งให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิค กรณีตัวอย่าง การอ้างอิงเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นตัวอย่างให้นักเรียนกลุ่มทดลองได้ศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้กิจกรรมที่ได้มีลักษณะใกล้เคียงความจริง ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น ส่วนบทบาทสมมติ ผู้วิจัยใช้เหตุการณ์สมมติที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้นักเรียนแสดงออกตามธรรมชาติ โดยอาศัยบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ความรู้สึกรู้สียงของตนเองเป็นหลัก ได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ และเปรียบเทียบพฤติกรรมของตนเองกับพฤติกรรมการแสดงออก ทำให้บรรยากาศในการดำเนินกิจกรรมเต็มไปด้วยความราบรื่นและสนุกสนาน น่าสนใจ เพราะเทคนิคเหล่านี้เอื้อให้

นักเรียนได้แสดงออก และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มสมาชิก มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งแสดงออกถึงการมีความรับผิดชอบมากขึ้น

ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้อสอดคล้องกับ คำนิ้ง อยู่เลิศ (2541, น. 40) ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ อรรถภูษา โยธะกา (2551, น. 65-68) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่าที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัญญา บุญรักษ์ (2556, น. 114) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียน มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อเรียนของนักเรียนสูงกว่าที่ไม่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมหลายๆ กิจกรรม ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามขอบข่ายของงานแนะแนวทางการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม หากดำเนินการสร้างได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งสอดคล้องกับเพศ วัย ระดับการศึกษาของผู้รับบริการด้วยแล้วนั้น ชุดกิจกรรมแนะแนวจะถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีประโยชน์

2.2 ผลการเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อเรียนกับระยะติดตามผล แสดงให้เห็นให้ว่า ความรับผิดชอบต่อเรียนของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตินครสวรรค์) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อเรียนกับระยะติดตามผล พบว่า มีความรับผิดชอบต่อเรียนไม่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบต่อเรียนไม่แตกต่างจากหลังทดลอง ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ใน

การทำกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมความรับผิดชอบทั้ง 3 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งความรู้และกระบวนการที่ส่งเสริม กระตุ้นนักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง ซึ่งประกอบด้วย การให้ข้อมูลความรู้ สร้างความเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนลักษณะต่างๆ ที่จะส่งผลต่อความรับผิดชอบ ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม การอภิปราย เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้มีความพยายามแก้ไขปัญหาตามสภาพและความต้องการ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ในลักษณะของการร่วมกิจกรรมกลุ่ม อันจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาตนเอง ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อการเรียนรู้และต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่มีความคงทนจนถึงระยะติดตามผล แม้ระยะเวลาจะผ่านไปถึง 2 สัปดาห์ นั่นคือผลจากการได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม มีเทคนิคที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้คะแนนความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลไม่ต่างจากหลังการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมปัญหานิยม (Cognitive Behavior Approach) ของดรายเด็นและโกลเด็น (Dryden and Golden, อ้างถึงใน ประธิป จินจี้ 2540, น. 128) ที่กล่าวว่า ในการเลือกใช้วิธีการพัฒนาที่กระบวนการทางปัญญา เป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงแล้ว ทำให้เกิดความคงทนของพฤติกรรมมากกว่าการพัฒนาที่พฤติกรรมโดยตรง เนื่องจากกระบวนการทางปัญญาที่ได้รับการปลูกฝังให้พัฒนาหรือเปลี่ยนไปในทางที่เหมาะสม จะเป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมให้มีการกระทำตามกระบวนการทางปัญญาได้ดี จากผลการทดลองความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อระยะติดตามผลจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วิสูตราศัย (2547, น. 67-70) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเอง ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา วงศ์ยานุตร (2558, น. 50-53) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างจากหลังการทดลอง

จากเหตุผลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความคงทนของความรับผิดชอบต่อตนเอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากหลังการทดลอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

3.1.1 นักแนะแนวที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบไปใช้นั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรมีการศึกษาคู่มือ วิธีการใช้และรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนและเข้าใจ รวมทั้งควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

3.1.2 นักแนะแนวที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบไปใช้ควรเน้นให้นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการให้ครบทุกขั้นตอน เนื่องจากทุกขั้นตอนมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอได้ตลอดเวลา อีกทั้งควรมีการวัดและประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2.2 ควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมในลักษณะที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3.2.3 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะในด้านอื่นๆ ของนักเรียนหอพักนักกีฬา เช่น ความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามัคคี

ภาคผนวก

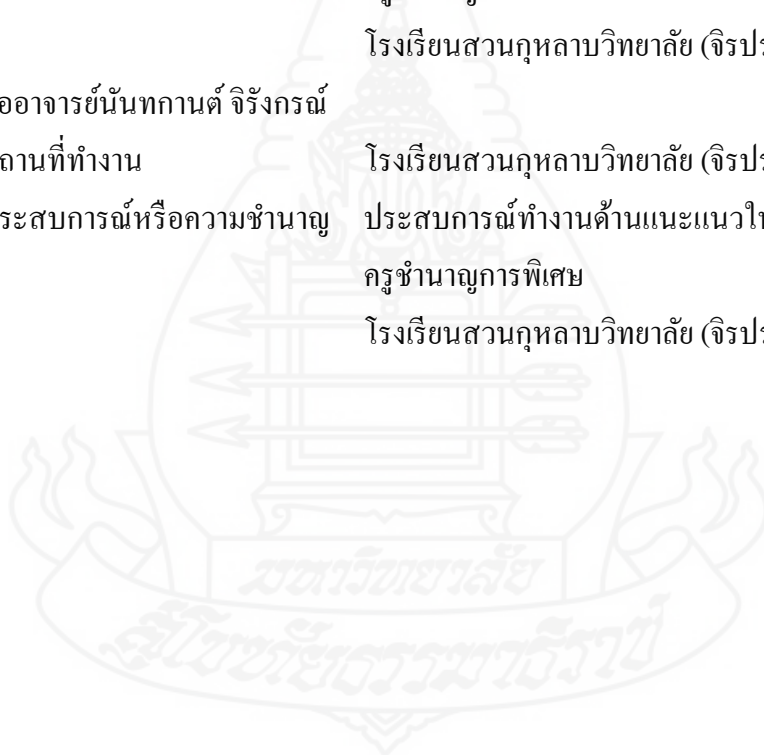

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ อาจารย์เกษนิษฐ์ สีมหาศาล
 สถานที่ทำงาน ข้าราชการบ้านาญ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานแนะแนวโรงเรียน
 ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวในโรงเรียน 36 ปี
2. ชื่อ อาจารย์มรรยาท ปรีชาชาญ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวในโรงเรียน 36 ปี
 ครูชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์
3. ชื่ออาจารย์นันทกานต์ จีรังกรณ์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวในโรงเรียน 10 ปี
 ครูชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖(ป)/พศ

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๗๐๖

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอร้องเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือนิววิจัย

เรียน นางสาวเกษมีย์ สีมหาศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางณัฐภิญญาต์ แสงสุทธิ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวีดี) นครสวรรค์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิเห็นการให้คำปรึกษาและการปฏิบัติงานแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๘

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๒๕๐๓๘๘๘๘๘๘

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๓๖(ป)/๓๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวมรรยาท บพิธาชาญ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางณัฐกานต์ แสงฤทธิ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา วิชาเอก - สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้วิงวอนขอร้องให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวีดี) นครสวรรค์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้หนึ่งฉบับแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำขึ้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติงานแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างนี้ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๕-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐ ๒๕๐๓-๗๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๒๕๐๘๘๖๙๙๕

ที่ ศก ๐๕๒๑๐.๑๖๖(วิ)/๑๓๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางตุ้ด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๓๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวนันทกรนต์ จิริงกรณ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางณัฐฎิภาณต์ แสงสุทัย นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษา
เชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ซึ่งมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียน
สวนกุหลาบวิทยาลัย (จิประวีดี) นครสวรรค์ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ นั้น
มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการปฏิบัติงานแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะ
นำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

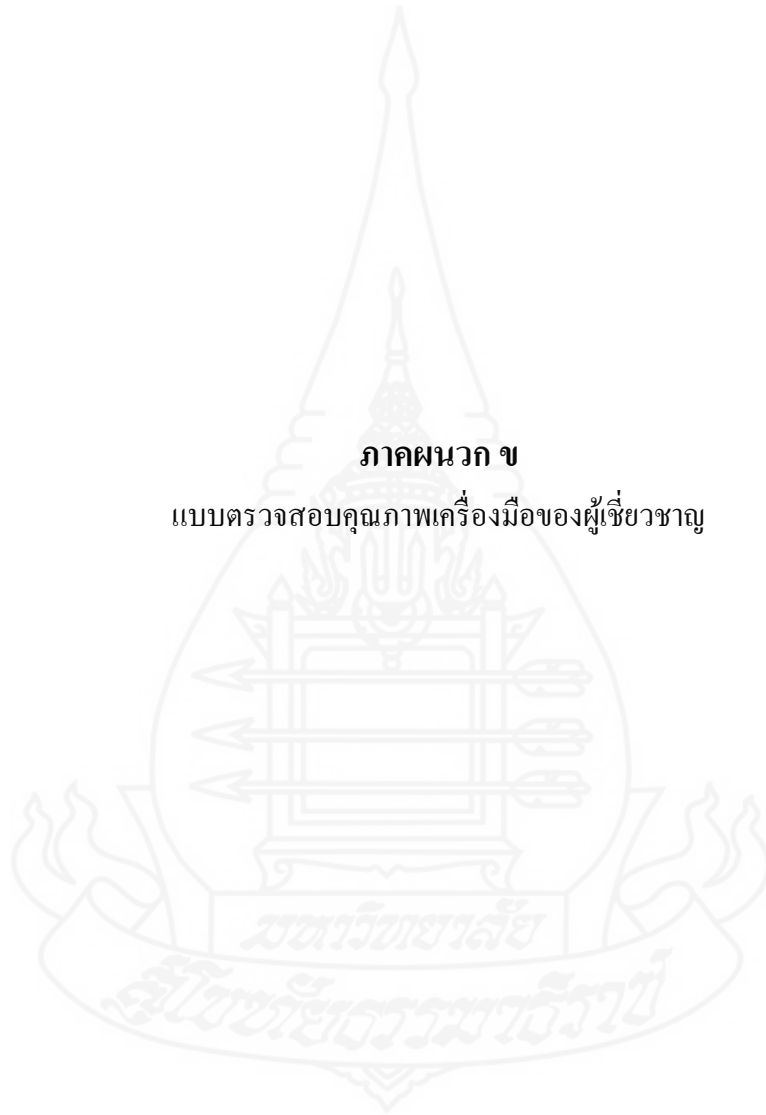
ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๑๔ ๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๑๓ ๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรที่พท์บัณฑิตศึกษา ๐๒๕๑๔๘๕๐๕๕

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ

แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านความตรง (Validity)

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Index of item Objective Congruence : IOC) จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

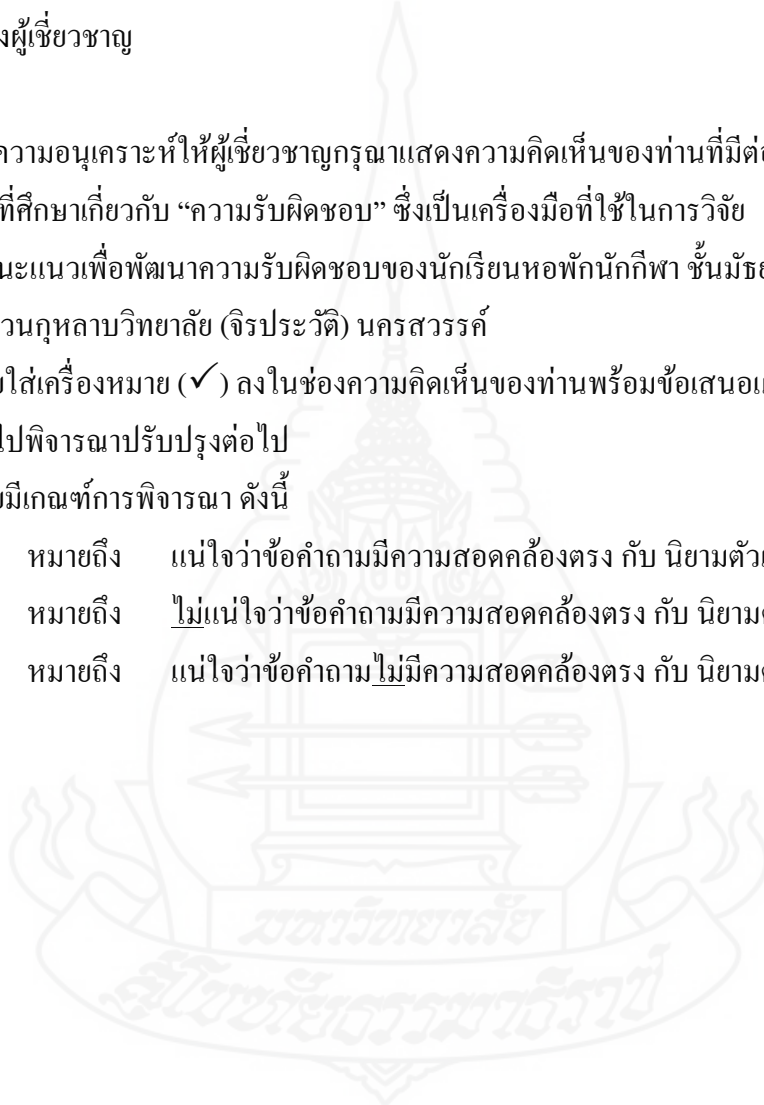
คำชี้แจง

ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญกรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อแบบสอบถามเพื่อวัดตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับ “ความรับผิดชอบ” ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์

โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรง กับ นิยามตัวแปรที่ศึกษา
0	หมายถึง	<u>ไม่</u> แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรง กับ นิยามตัวแปรที่ศึกษา
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถาม <u>ไม่</u> มีความสอดคล้องตรง กับ นิยามตัวแปรที่ศึกษา

รายการพิจารณา	ความสอดคล้องของข้อคำถาม กับนิยามตัวแปรที่ศึกษา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง</p> <p>คุณลักษณะของบุคคลที่ รู้จักรักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การรู้จักใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน</p>				
1. ข้าพเจ้าดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายเสมอ				
2. เมื่อออกกำลังกายตอนเย็นเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าจะเข้านอนทันที				
3. ข้าพเจ้าตัดเล็บและผมให้สั้นอยู่เสมอ โดยไม่ต้องให้ครูเตือน				
4. ข้าพเจ้าสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด				
5. ข้าพเจ้าแต่งกายเหมาะสมตามกาลเทศะ				
6. ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน				
7. ข้าพเจ้าดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย				
8. ข้าพเจ้าจัดเรียงรองเท้าก่อนเข้าห้องเสมอ				
9. ถึงแม้รองเท้าจะเก่า แต่ข้าพเจ้าจะดูแลความสะอาดให้ใช้ได้เสมอ				
10. ข้าพเจ้าชื่อของใช้เท่าที่จำเป็น				
<p>ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน หมายถึง</p> <p>คุณลักษณะของบุคคลที่ เข้าเรียนตรงเวลา เอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ และส่งงานตามเวลาที่กำหนด</p>				
11. ข้าพเจ้ามาโรงเรียนตรงเวลา				
12. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา				
13. ข้าพเจ้าเข้า-ออก หอพักตามเวลาที่กำหนด				

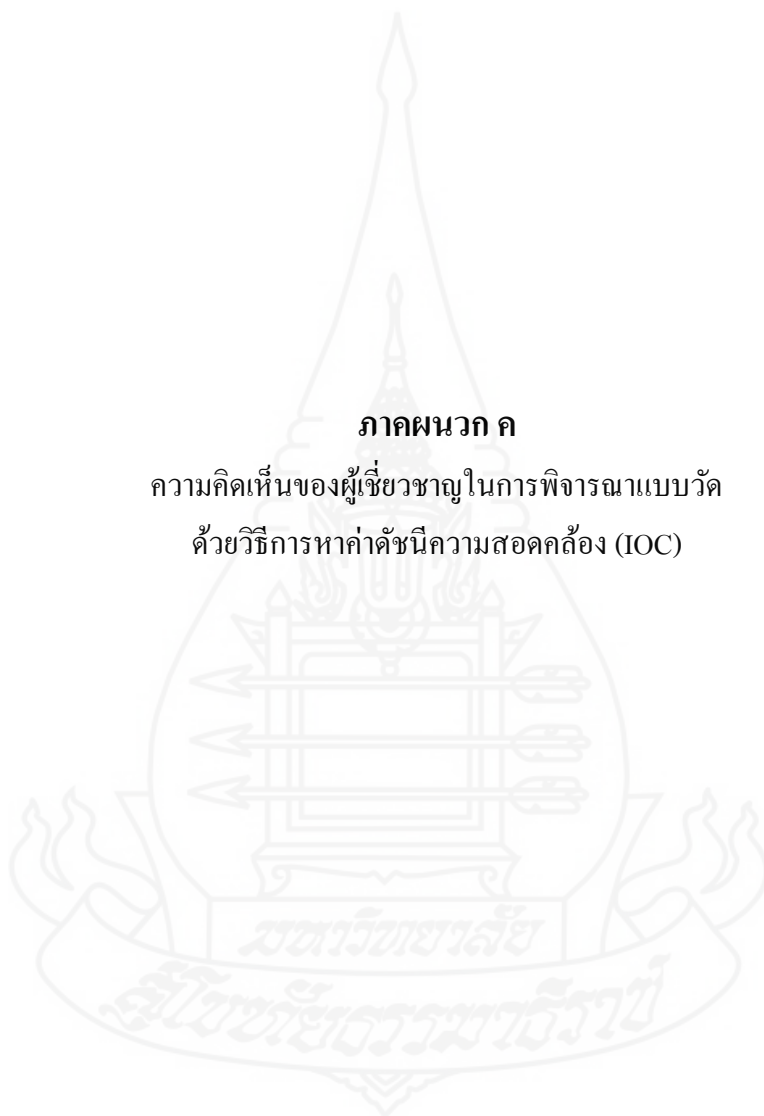
รายการพิจารณา	ความสอดคล้องของข้อความ กับนิยามตัวแปรที่ศึกษา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
14. ข้าพเจ้าศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน				
15. ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาทุกครั้ง				
16. ข้าพเจ้านำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน				
17. แม้งานที่ได้รับมอบหมายยากแค่ไหน ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานจนสำเร็จ				
18. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน				
19. เมื่อข้าพเจ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ จะซักถามครูจนเข้าใจ				
20. ข้าพเจ้าตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จก่อนส่งครูเสมอ				
21. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จ และส่งตามเวลาที่กำหนด				
ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีน้ำใจต่อผู้อื่น ดูแลห้องพักและบริเวณโรงเรียนให้สะอาด มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัด ปิดน้ำปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน ไม่ขีดเขียนผนังห้องเรียน ห้องน้ำรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของโรงเรียน				
22. เมื่อได้รับมอบหมายงานในหอพัก ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือเพื่อนทำงานเสร็จ				
23. ข้าพเจ้าทำความสะอาดห้องเรียนและห้องพักโดยไม่มีใครเตือน				
24. ข้าพเจ้าเก็บขยะเฉพาะบริเวณที่กำหนดให้เท่านั้น				
25. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงถังที่จัดเตรียมไว้ให้เสมอ				
26. ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทุกกิจกรรม ด้วยความเต็มใจ				
27. ข้าพเจ้าปิดน้ำทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน				

รายการพิจารณา	ความสอดคล้องของข้อความ กับนิยามตัวแปรที่ศึกษา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
28. ข้าพเจ้าปิดไฟ ปิดพัดลมทุกครั้งเมื่อออกจากห้อง				
29. ข้าพเจ้าไม่เคยขีดเขียนผนังห้องเรียนและห้องน้ำ				
30. เมื่อข้าพเจ้าพบเห็นอุปกรณ์หอพักชำรุด ข้าพเจ้า จะแจ้งครูหรือผู้ดูแลทันที				
31. เมื่อมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันใดๆ ที่เป็นการ สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ข้าพเจ้าจะทำอย่างเต็มที่				
32. ข้าพเจ้าพูดถึงโรงเรียนให้คนอื่นฟังในทางที่ดี เสมอ				

ภาคผนวก ก

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาแบบวัด
ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

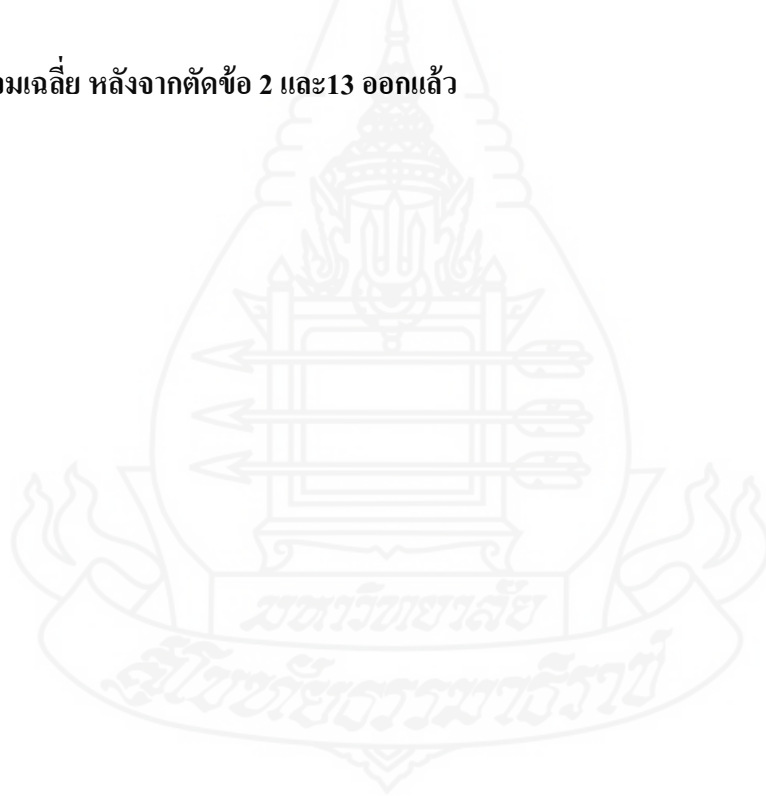

ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาแบบวัดความรับผิดชอบ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
13	1	1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
14	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

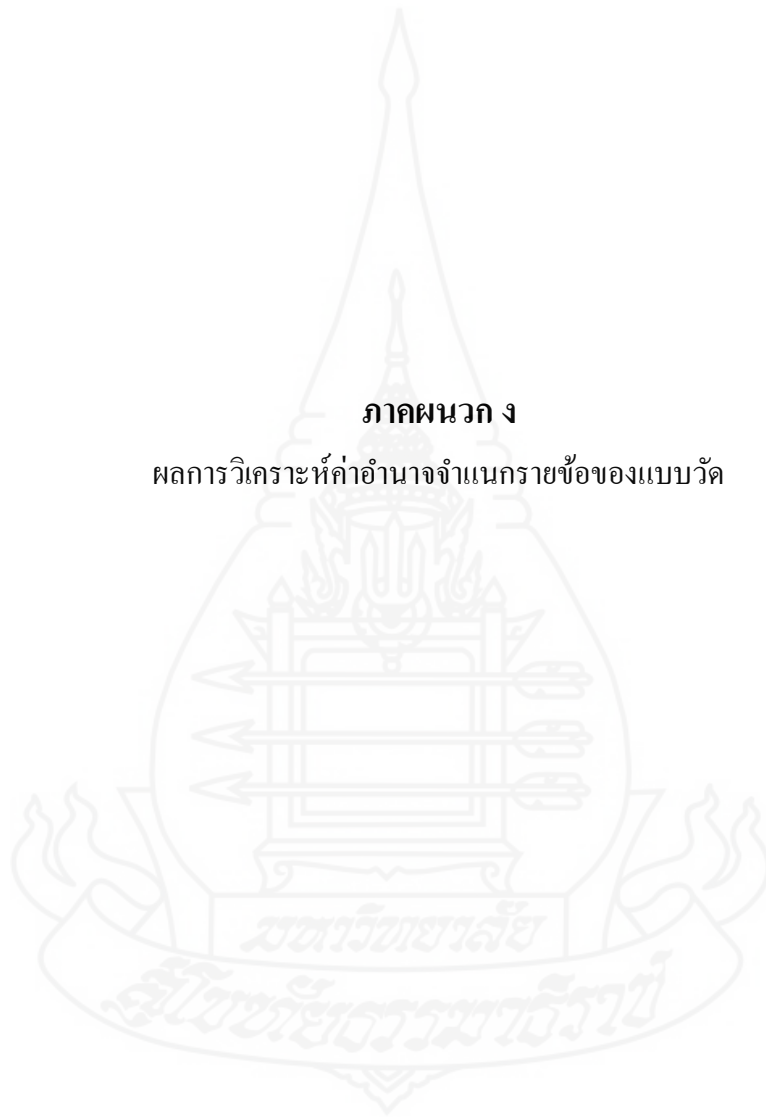
ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
32	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย	1	1	0.77	2.77	0.92	ใช้ได้

ค่า IOC รวมเฉลี่ย หลังจากตัดข้อ 2 และ 13 ออกแล้ว

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัด

**ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบวัดความรับผิดชอบ
ของนักเรียนหอพักนักกีฬา**

แบบวัดข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	แบบวัดข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.60	16	0.76
2	0.44	17	0.46
3	0.54	18	0.77
4	0.57	19	0.63
5	0.81	20	0.62
6	0.77	21	0.62
7	0.56	22	0.66
8	0.75	23	0.74
9	0.73	24	0.73
10	0.71	25	0.84
11	0.49	26	0.70
12	0.72	27	0.78
13	0.67	28	0.61
14	0.70	29	0.63
15	0.76	30	0.64

หมายเหตุ

- ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่แยกคนได้ สามารถนำไปใช้ครั้งต่อไปได้
- ค่าความเที่ยงทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96

ภาคผนวก จ
แบบวัดความรับผิดชอบ

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัติ) นครสวรรค์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความรับผิดชอบของนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามที่ปฏิบัติจริง คำตอบที่นักเรียนตอบไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ซึ่งไม่มีผลเสียด้านนักเรียน ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

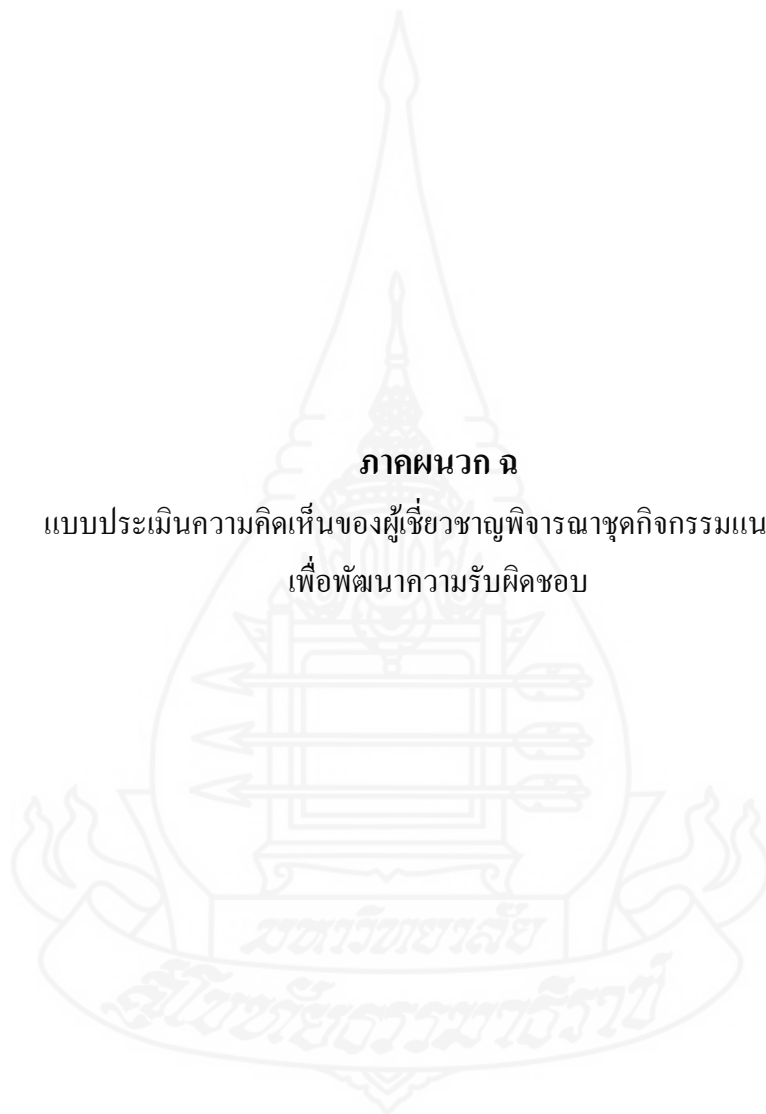
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของนักเรียนในแต่ละด้าน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติทุกครั้ง
4	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
2	หมายถึง	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
1	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติเลย

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ความรับผิดชอบ	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง					
1. ข้าพเจ้าดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายเสมอ					
2. ข้าพเจ้าตัดเล็บและผมให้สั้นอยู่เสมอ โดยไม่ต้องให้ครูเตือน					
3. ข้าพเจ้าสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด					
4. ข้าพเจ้าแต่งกายเหมาะสมตามกาลเทศะ					
5. ข้าพเจ้าแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน					
6. ข้าพเจ้าดูแลของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย					
7. ข้าพเจ้าจัดเรียงรองเท้าก่อนเข้าห้องเสมอ					
8. ถึงแม้รองเท้าจะเก่า แต่ข้าพเจ้าจะดูแลความสะอาดให้ใช้ได้เสมอ					
9. ข้าพเจ้าชื่อของใช้เท่าที่จำเป็น					

ความรับผิดชอบ	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้					
10. ข้าพเจ้ามารอเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวัน					
11. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา					
12. ข้าพเจ้าศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน					
13. ข้าพเจ้าเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาทุกครั้ง					
14. ข้าพเจ้านำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน					
15. แม้งานที่ได้รับมอบหมายยากแค่ไหน ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานจนสำเร็จ					
16. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน					
17. เมื่อข้าพเจ้าเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ จะซักถามครูจนเข้าใจ					
18. ข้าพเจ้าตรวจสอบความถูกต้องของงานที่ทำเสร็จ ก่อนส่งครูเสมอ					
19. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จ และส่งตามเวลาที่กำหนด					
ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม					
20. เมื่อได้รับมอบหมายงานในหอพัก ข้าพเจ้าจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือเพื่อน ทำงานเสร็จ					
21. ข้าพเจ้าทำความสะอาดห้องเรียนและห้องพักโดยไม่มีใครเตือน					
22. ข้าพเจ้าเก็บขยะเฉพาะบริเวณที่กำหนดให้เท่านั้น					
23. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงถังที่จัดเตรียมไว้ให้เสมอ					
24. ข้าพเจ้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดทุกกิจกรรม ด้วยความเต็มใจ					
25. ข้าพเจ้าปิดน้ำทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งาน					
26. ข้าพเจ้าปิดไฟ ปิดพัดลมทุกครั้งเมื่อออกจากห้อง					
27. ข้าพเจ้าไม่เคยขีดเขียนผนังห้องเรียนและห้องน้ำ					
28. เมื่อข้าพเจ้าพบเห็นอุปกรณ์หอพักชำรุด ข้าพเจ้าจะแจ้งครูหรือผู้ดูแลทันที					
29. เมื่อมีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันใดๆ ที่เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ข้าพเจ้าจะทำอย่างเต็มที่					
30. ข้าพเจ้าพุดถึงโรงเรียนให้คนอื่นฟังในทางที่ดีเสมอ					

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

**ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.52	0.50	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 สุขอนามัยส่วนบุคคล

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม สุขอนามัยส่วนบุคคล	5	4	3	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	3	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	5	3	4.33	1.15	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	3	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.29	0.84	เหมาะสมมาก

ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 เทปได้สไต์นักเรียนกีฬา

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม เทปได้สไต์นักเรียนกีฬา	4	4	3	3.67	0.58	เหมาะสมมาก
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	3	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	5	3	4.33	1.15	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาและวัตถุประสงค์ กระตุ้น ความสนใจ เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	5	4	3	4.00	1.00	เหมาะสมมาก
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.24	0.78	เหมาะสมมาก

ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม การดูแลรักษาของใช้ ส่วนตัว	4	5	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสมกับ ระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมาก ที่สุด
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.52	0.50	เหมาะสมมาก ที่สุด

ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 การตรงต่อเวลา

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม การตรงต่อเวลา	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาและวัตถุประสงค์ กระตุ้น ความสนใจ เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.57	0.50	เหมาะสมมากที่สุด

**ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 ความขยันหมั่นเพียร**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม ความขยันหมั่นเพียร	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาและวัตถุประสงค์ กระตุ้น ความสนใจ เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.52	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด

**ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 7 การทำงานสำเร็จ**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม การทำงานสำเร็จ	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสมกับ ระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.52	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด

ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 8 ความมีน้ำใจ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม การมีน้ำใจ	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสม มากที่สุด
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสม มาก
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสม มากที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสม มาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสม กับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	5	3	4.33	1.15	เหมาะสม มาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสม มากที่สุด
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสม มาก
เฉลี่ยรวม				4.48	0.66	เหมาะสม มาก

**ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 9 การดูแลรักษาหอพัก**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม การดูแลรักษาหอพัก	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับขั้นตอน ชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะกับระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม				4.52	0.58	เหมาะสมมาก ที่สุด

**ตารางแสดงผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ
แผนการจัดกิจกรรมที่ 10 ปัจฉิมนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”**

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ชื่อกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
แนวคิด มีเนื้อหาสาระ ครบถ้วน ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
วัตถุประสงค์ มีความชัดเจน วัดได้ และ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
ระยะเวลา มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรม	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน ปฏิบัติได้ เหมาะสมกับ ระยะเวลา และ นำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ กระตุ้นความสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
การวัดและประเมินผล ใช้วิธีการที่ เหมาะสม ครอบคลุมวัตถุประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ยรวม				4.57	0.58	เหมาะสมมากที่สุด

ภาคผนวก ช

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา

องค์ประกอบ ด้านที่ต้องการ พัฒนา	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรม แนะแนว แล้วสามารถ	สื่อ/วัสดุอุปกรณ์
	1. ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”	1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน เพื่อน และครูผู้จัดกิจกรรม 2. ทราบจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม	1. เกม 2. ลูกบอล 3. แบบสอบถาม ความรับผิดชอบ
1. ความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง	2. สุขอนามัย ส่วนบุคคล	1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาความ สะอาดของร่างกายได้ 2. บอกวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของ ร่างกายได้	1. ภาพกิจกรรม 2. ใบความรู้ 3. ใบงาน
	3. เทไอสไตล์ นักกีฬา	1. อธิบายความสำคัญของการแต่งกาย เรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนได้ 2. บอกวิธีการแต่งกายให้เรียบร้อยถูกต้องตาม ระเบียบของ โรงเรียนได้	1. ภาพการแต่งกาย 2. สติกเกอร์หัวใจ 3. ใบความรู้ 4. ใบงาน
	4. การดูแลรักษา ของใช้ส่วนตัว	1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาของ ใช้ส่วนตัวได้ 2. บอกวิธีการใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างรู้คุณค่า และดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้	1. ภาพการเก็บของ ใช้ส่วนตัว 2. ปากกาเมจิก 3. กระดาษโปสเตอร์ 4. ใบงาน
2. ความ รับผิดชอบ ต่อการเรียน	5. การตรงต่อ เวลา	1. อธิบายความสำคัญของการเป็นคนตรงต่อ เวลาได้ 2. บอกได้ว่า “คนตรงต่อเวลามีลักษณะ อย่างไร”	1. รางวัล 2. กรณีตัวอย่าง 3. คลิปวีดีโอ 4. สติกเกอร์หัวใจ 5. ใบงาน

องค์ประกอบ ด้านที่ ต้องการ พัฒนา	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์ เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรม แนะแนว แล้วสามารถ	สื่อ/วัสดุอุปกรณ์
2. ความ รับผิดชอบ ต่อการเรียน	6. ความ ขยันหมั่นเพียร	1. อธิบายความสำคัญของความขยันหมั่นเพียร ได้ 2. บอกวิธีการเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ด้วยความ ขยันหมั่นเพียร ได้	1. รางวัด 2. คลิปวิดีโอ 3. ใบงาน
	7. การทำงาน สำเร็จ	1. อธิบายความสำคัญของการทำงานให้สำเร็จ ได้ 2. บอกวิธีการทำงานให้สำเร็จได้	1. รางวัด 2. เพลง 3. กระดาษโปสเตอร์ 4. ปากกามจิก 5. ใบความรู้ 6. ใบงาน
3. ความ รับผิดชอบ ต่อส่วนรวม	8. ความมีน้ำใจ	1. อธิบายความสำคัญของความมีน้ำใจต่อผู้อื่น ได้ 2. บอกลักษณะของคนมีน้ำใจได้	1. ฟ้าปิดตา 2. สิ่งของ 3. นกหวีด 4. ใบความรู้ 5. ใบงาน
	9. การดูแล รักษา หอพัก	1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาของใช้ ส่วนรวมได้ 2. ระบุวิธีการใช้ของส่วนร่วมอย่างรู้คุณค่าและ ดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิด ความเสียหายได้	1. กระดาษเอ 4 2. สลากห้วข้อ 3. กระดาษโปสเตอร์ 4. ปากกามจิก 5. ใบงาน
	10. บัณฑิตนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”	1. อธิบายความสำคัญของความรับผิดชอบต่อได้ 2. ระบุลักษณะของคนที่มีความรับผิดชอบต่อได้	แบบสอบถามความ รับผิดชอบต่อ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ “เพื่อนกัน”

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรม เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้จัดกิจกรรม และผู้ร่วมกิจกรรม เป็นแนวทางให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เข้าใจจุดมุ่งหมาย เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม เกิดความเข้าใจในข้อตกลง วิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการเข้าร่วมกิจกรรม และทำแบบสอบถามความรับผิดชอบก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน เพื่อน และครูผู้จัดกิจกรรม
2. ทราบจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในครั้งนี้
2. ครูร่วมเล่นเกมกับนักเรียน โดยครูและนักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม
3. ครูอธิบายเกม มีลูกบอล 1 ลูก เรียกว่า “สื่อแทนใจ” ครูถือบอลไว้แล้วแนะนำตนเองโดยการบอกชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น เมื่อครูโยนลูกบอลให้กับนักเรียนคนใดให้นักเรียนคนนั้นรับลูกบอลแล้วแนะนำตนเอง
4. เมื่อนักเรียนที่ได้รับลูกบอล แนะนำตนเองเรียบร้อยแล้ว ให้โยนลูกบอลต่อให้กับนักเรียนคนไหนก็ได้จนครบทุกคน
5. ครูสุ่มถามชื่อเพื่อน และความรู้สึกของการทำกิจกรรมร่วมกัน 4-5 คน
6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์ของการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน เพื่อน และครูผู้จัดกิจกรรม
7. ครูให้นักเรียนทำแบบสอบถามความรับผิดชอบ (Pretest)
8. ครูนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. เกม “สื่อแทนใจ”
2. ลูกบอล
3. แบบสอบถามความรับผิดชอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมและการสรุปของนักเรียน

คู่มือการเล่นเกม “สื่อแทนใจ”

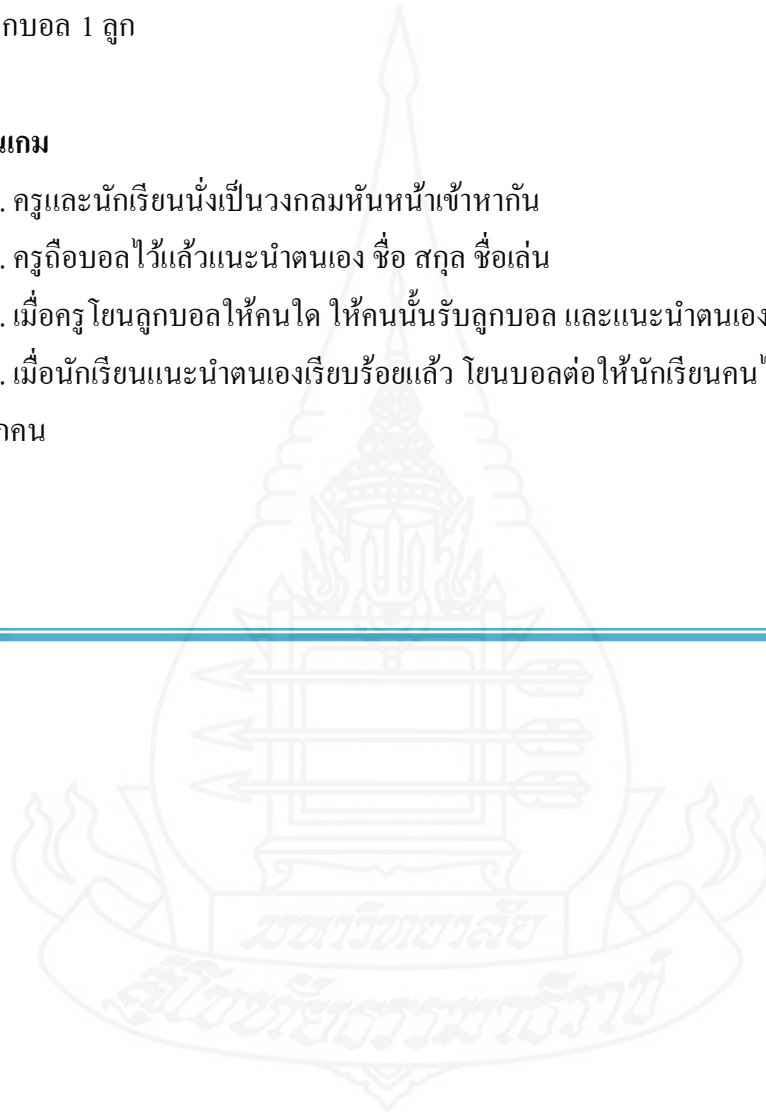
สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

ลูกบอล 1 ลูก

วิธีการเล่นเกม

1. ครูและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ครูถือบอลไว้แล้วแนะนำตนเอง ชื่อ สกุล ชื่อเล่น
3. เมื่อครูโยนลูกบอลให้คนใด ให้คนนั้นรับลูกบอล และแนะนำตนเอง
4. เมื่อนักเรียนแนะนำตนเองเรียบร้อยแล้ว โยนบอลต่อให้นักเรียนคนไหนก็ได้

จนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม สุขอนามัยส่วนบุคคล

แนวคิด

การรักษาความสะอาดของร่างกายนักเรียนหอพักนักกีฬา ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนักเรียนหอพักนักกีฬาต้องฝึกซ้อมกีฬาทั้งเช้าและเย็น การรักษาความสะอาดของร่างกายเป็นสุขอนามัยส่วนบุคคลและเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนหอพักนักกีฬาต้องรู้จักการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายของตนเองให้ถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่เส้นผมถึงปลายเท้าและหมั่นฝึกฝนให้เป็นคนมีนิสัยรักความสะอาด

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายได้
2. บอกวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน
3. ครูนำภาพกิจกรรมของนักเรียนหอพักนักกีฬามาให้นักเรียนดู
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปรึกษาหารือ เรื่อง กิจกรรมของนักเรียนหอพักนักกีฬา มีอะไรบ้าง และวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายหลังทำกิจกรรมมีวิธีการอย่างไร แล้วเตรียมนำเสนอหน้าชั้น

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอกิจกรรมของนักเรียนหอพักนักกีฬา และวิธีการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายหลังทำกิจกรรมของนักเรียนหอพักนักกีฬา จนครบทุกกลุ่ม
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมสุขอนามัยส่วนบุคคล ของกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอรายงาน แต่ละกลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแนวคิดและแนวปฏิบัติ จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูสุ่มถามนักเรียน 1-2 คน ของแต่ละกลุ่ม เกี่ยวกับความสำคัญของการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย หากนักเรียนไม่ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย จะเกิดผลเสียอย่างไร
2. นักเรียนและครูร่วมกันอธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย
4. นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำใบงานเรื่อง การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น

1. นักเรียนจะนำแนวคิดจากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองอย่างไร
2. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมสุขอนามัยส่วนบุคคล และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพกิจกรรมของนักเรียนหอพักนักกีฬา
2. ใบความรู้ เรื่อง การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา
3. ใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เรื่อง สุขอนามัยส่วนบุคคล
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา

ภาพกิจกรรมนักเรียนหอพักนักกีฬา

นักเรียนหอพักนักกีฬา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิรประวัตติ) นครสวรรค์ จะมีการฝึกซ้อมร่างกายตลอด ทั้งตอนเช้าจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 05.00 – 06.00 น. และตอนเย็นจะเริ่มตั้งแต่วันที่ 16.00 – 18.00 น.ของทุกวัน มีทั้งการวิ่งรอบสนามโรงเรียน การซ้อมแข่งฟุตบอลเป็นทีม เนื่องจากนักเรียนหอพักนักกีฬาอยู่ในช่วงวัยรุ่นทำให้ร่างกายขณะฝึกซ้อมร่างกายขับเหงื่อออกจำนวนมาก หากไม่ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายอาจมีกลิ่นไม่พึงประสงค์ และเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่างๆ ได้

ใบความรู้

เรื่อง “การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา”

การอาบน้ำ

การอาบน้ำ ต้องอาบน้ำให้สะอาดทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง โดยต้องใช้สบู่ฟอกทุกส่วนของร่างกายให้ทั่ว และมีการขัดถูขี้ไคลบริเวณลำคอ รักแร้ แขนขา ง่ามนิ้วมือ ง่ามนิ้วเท้า ขาหนีบ โดยเฉพาะอวัยวะเพศต้องรักษาความสะอาดเป็นพิเศษ หลังจากนั้นล้างด้วยน้ำและที่สำคัญควรเช็ดตัวให้แห้งด้วยผ้าที่สะอาด จะช่วยให้ร่างกายสะอาดและสดชื่น

การสระผม

การสระผมจะช่วยให้ผมและหนังศีรษะสะอาด ไม่สกปรกหรือมีกลิ่นเหม็น ควรสระผมอย่างน้อย สัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยใช้แชมพูที่เหมาะสมกับสภาพผมสระผมจนสะอาด แล้วเช็ดผมให้แห้ง พร้อมทั้งหวีผมให้เรียบร้อย การหมั่นหวีผม จะช่วยนวดศีรษะให้เลือดมาเลี้ยงศีรษะมากขึ้น และต้องล้างหวี หรือแปรงให้สะอาดเสมอ การไม่สระผมหรือสระผมไม่สะอาด ทำให้เป็นชั้นๆ รังแค และเกิดอาการคัน เกิดโรคผิวหนัง และเชื้อราบนหนังศีรษะ ทำให้เกิดผมร่วง และเสียบุคลิกภาพ

ปากและฟัน

ในชีวิตประจำวันเราต้องติดต่อพูดคุยกับผู้อื่นเสมอถ้าปากของเราไม่สะอาด ขณะพูดก็จะมึกลิ่นเหม็นออกมาทางปาก ย่อมเป็นที่รังเกียจของผู้อื่น การรักษาความสะอาดปากและฟันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ปากที่ไม่สะอาดนอกจากจะทำให้เกิดกลิ่นปากแล้ว อาจทำให้เกิดฟันผุ ถ้าฟันผุถึงรากฟันจะทำให้รู้สึกปวดมากจนรับประทานอาหารไม่ได้ ดังนั้นเราต้องรักษาความสะอาดของปากและฟันอยู่เสมอ

การตัดเล็บมือ/เล็บเท้า

มือและเท้าเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายที่สำคัญ ต้องมีการดูแลรักษาไม่ปล่อยให้เล็บมือเล็บเท้ายาว การปล่อยให้เล็บยาว โดยไม่ดูแลความสะอาดจะทำให้เชื้อโรคที่สะสมอยู่ตามซอกเล็บติดไปกับอาหาร เป็นการนำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายทางปากโดยตรง ทำให้เกิดโรคอุจจาระร่วง ก่อนและหลังรับประทานอาหาร และหลังจากเข้าห้องน้ำแล้วต้องล้างมือด้วยสบู่ให้สะอาดทุกครั้ง และต้องสวมรองเท้าเมื่อออกจากบ้านหรือหอพัก

ที่มา : www.google.com/search?ei=izhkXO2jAp2WvQTBPYmACA&q=

ความสำคัญของการทำความสะอาดร่างกาย

ใบงาน

เรื่อง “การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลของนักเรียนหอพักนักกีฬา”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าการดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลมีความสำคัญอย่างไร

ความสำคัญต่อตนเอง

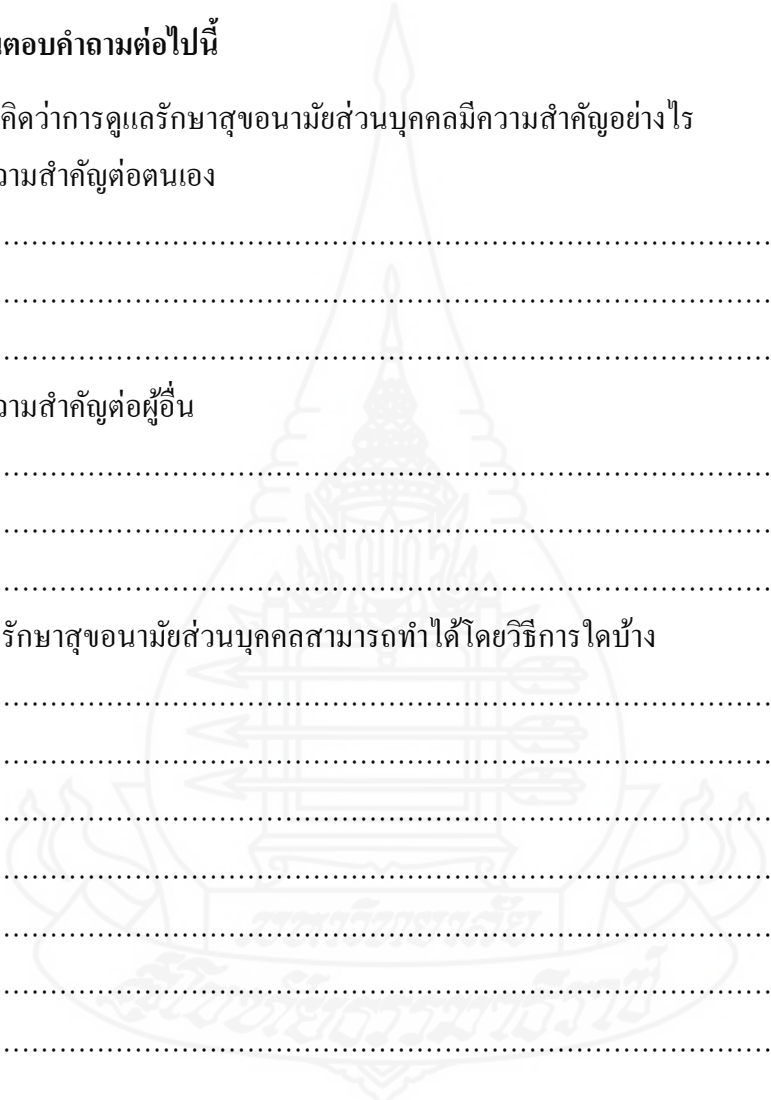
.....
.....
.....

ความสำคัญต่อผู้อื่น

.....
.....
.....

2. การดูแลรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลสามารถทำได้โดยวิธีการใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม เทได้สไตล์นักกีฬา

แนวคิด

การแต่งกายของนักเรียนหอพักนักกีฬา จำเป็นที่จะต้องเน้นถึงความสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียนหอพักนักกีฬาทุกคน ในสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งเกิดเป็นนิสัยที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการแต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนได้
2. บอกวิธีการแต่งกายให้เรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในครั้งนี้
2. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแต่งกายของนักเรียนว่าเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน หรือไม่
3. ครูให้นักเรียนดูภาพการแต่งกายของนักเรียน ที่เรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และ ไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เปรียบเทียบกัน

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองและเพื่อนๆ ว่าใครแต่งกายได้เรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากที่สุด
2. ครูพร้อมทั้งนักเรียน กล่าวชมเชยผู้ที่แต่งกายเรียบร้อยที่สุดว่า “เยี่ยมจริง ๆ” และ สติ๊กเกอร์หัวใจเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี
3. ครูสุ่มนักเรียน 4-5 คน มานำเสนอวิธีการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมเทได้สไตล์นักกีฬา

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการแต่งกายเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
2. หากนักเรียนแต่งกายเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียน จะเกิดผลคืออย่างไร

3. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการแต่งกายเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

4. นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำใบงาน เรื่อง เท่ได้สไตล์นักกีฬา

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น

1. นักเรียนจะนำแนวคิดจากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองอย่างไร

2. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้

3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมจัดสรรเรียบร้อย และนัด

หมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพการแต่งกายของนักเรียน

2. สติกเกอร์หัวใจ

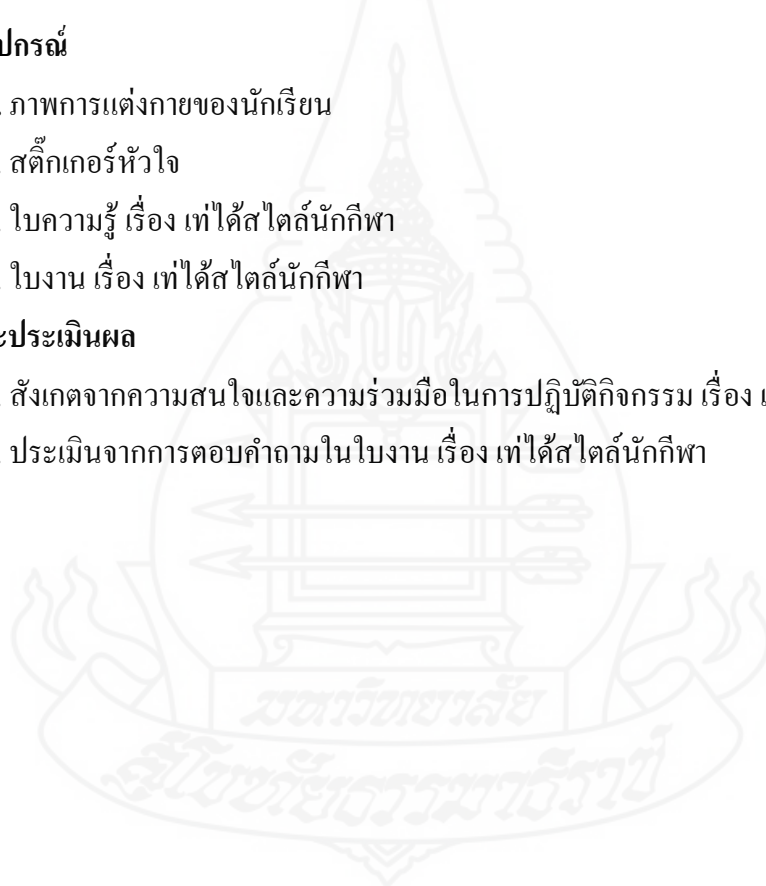
3. ใบความรู้ เรื่อง เท่ได้สไตล์นักกีฬา

4. ใบงาน เรื่อง เท่ได้สไตล์นักกีฬา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เรื่อง เท่ได้สไตล์นักกีฬา

2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง เท่ได้สไตล์นักกีฬา

ภาพการแต่งกายของนักเรียน

แต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียน

แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียน

ใบความรู้ เรื่อง “เท่าได้สไตล์นักกีฬา”

การแต่งกายเป็นมารยาททั่ว ๆ ไปซึ่งทุกคนต้องปฏิบัติเหมือนกัน ตามแต่โอกาสที่เหมาะสม เช่น แต่งกายไปทำงาน, ไปวัด ทำบุญ, ไปเล่นกีฬา และงานพิธีต่าง ๆ หรือการแต่งกายที่อยู่ในเครื่องแบบของนักเรียน นักศึกษา ทหาร ตำรวจ บริษัทห้างร้านที่กำหนดให้พนักงานแต่งกาย เป็นต้น หากบุคคลใดสามารถปฏิบัติได้ตาม กฎระเบียบที่กำหนดถือว่าเป็นผู้มีมารยาทในการแต่งกายที่ดี

เครื่องแต่งกายเป็นสิ่งแรกที่สะดุดตาผู้ที่พบเห็น ถ้าแต่งกายเหมาะสมก็จะก่อให้เกิดความประทับใจ ในทางที่ดี หากแต่งตัวไม่เหมาะสม ผู้อื่นก็จะมองเราในลักษณะที่ไม่ดีนัก แม้จะเป็นความจริงว่า คนเราอาจ ซ่อนร่างอยู่ในเครื่องแต่งกายที่เรียบร้อยสวยงามก็ได้ แต่ถ้าคนใดมีความรู้ความสามารถนั้นหากแต่งกายไม่ เหมาะสม คนที่พบเห็นครั้งแรกอาจไม่เกิดความนิยม เลื่อมใส และเป็นการปิดโอกาสของตนเองที่จะได้แสดง ความดีและความสามารถ ดังนั้น การแต่งกายจึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นอันดับแรก หลักสำคัญเกี่ยวกับการ แต่งกาย คือ แต่งกายสะอาด แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะ

การแต่งกายสะอาด ความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญ แต่ความสะอาดในที่นี้ไม่เกี่ยวกับ ความเก่าความใหม่ เพราะเครื่องแต่งกายที่ใหม่อาจสกปรกก็ได้ และเครื่องแต่งกายที่เก่ามีรอยปะชุนก็อาจดูสะอาดได้ หรือเครื่อง แต่งกายราคาแพงก็อาจดูสกปรกได้ แต่เครื่องแต่งกายราคาถูกก็ดูสะอาดได้ ดังนั้น คนฐานะที่ไม่ดีนักก็สามารถ แต่งตัวสะอาดได้เท่ากับคนฐานะดี โดยเสื้อผ้าที่เราสวมใส่อยู่นั้นควรซักกรีดให้เรียบร้อย ร่องเท่าก็ขัดให้ดูพองาม กระเป๋าก็เช็ดดูให้ดูสะอาด เหล่านี้ใครๆ ก็ทำได้ แต่จะทำหรือไม่ทำนั้น หนึ่งการอาบน้ำชำระกายให้สะอาด และ การดูแลเล็บมือ เล็บเท้ามิให้สกปรก ก็เป็นสิ่งที่ควรดูแลรักษาทำความสะอาดด้วย

การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย การแต่งกายควรแต่งให้เรียบร้อยพอควร เพราะคนแต่ละคนหรือสังคมแต่ละ แห่ง อาจมีเกณฑ์วัดความสุภาพเรียบร้อยต่างกันออกไป แต่ถ้าใช้สามัญสำนึกสักหน่อย ก็จะพอรู้ว่าใน สังคมไทย แต่งกายอย่างไรจึงจะถือว่าแต่งกายเรียบร้อย และอย่างไรถือว่าไม่เรียบร้อย เช่น การใส่เสื้อกั๊กไป ร้านอาหาร การแต่งกายโดยเปิดเผยให้เห็นส่วนของร่างกายที่ควรสงวน หรือใส่เสื้อผ้ารัดแน่นเกินไป หรือสวม กระโปรง กางเกงที่สั้นมากๆ เพื่อต้องการแสดงและเน้นสรีระของร่างกาย โดยเฉพาะการแต่งกายดังกล่าวข้างต้น ไปในสถานที่ เช่น ศาสนสถาน วัด โบสถ์ หรือสถานที่ราชการ สถานศึกษา ฯลฯ ซึ่งถือว่าไม่สุภาพเรียบร้อย

ใบงาน
เรื่อง “เท่าได้สไตล้นักกีฬา”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าการแต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างไร

ความสำคัญต่อตนเอง

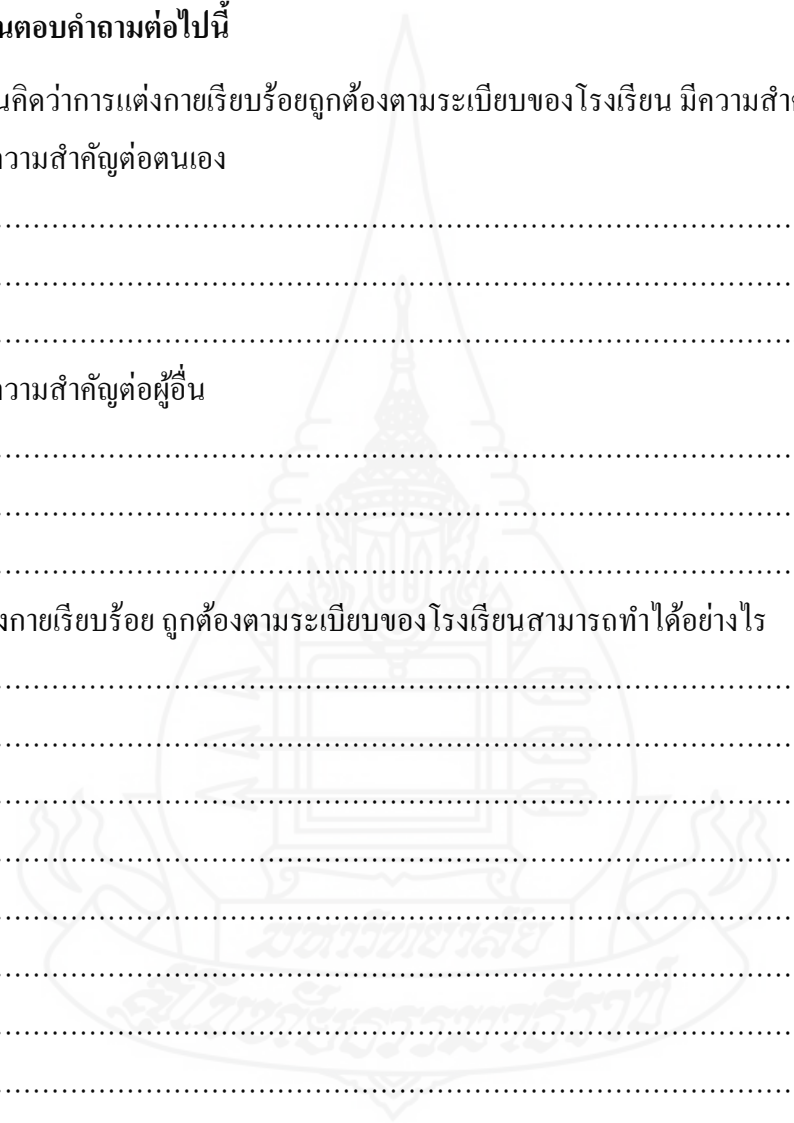
.....
.....
.....

ความสำคัญต่อผู้อื่น

.....
.....
.....

2. การแต่งกายเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนสามารถทำได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว

แนวคิด

การปลูกฝังให้นักเรียนหอพักนักกีฬามีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว อย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหาย เป็นสิ่งจำเป็น เพราะการอยู่ร่วมกันในหอพักถ้าไม่ดูแลรักษาของใช้ของตนเอง จะทำให้เกิดความเสียหายและไม่เป็นระเบียบ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนบแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาของใช้ส่วนตัวได้
2. บอกวิธีการใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว การใช้ของอย่างรู้คุณค่า การดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ครูให้นักเรียนนักเรียนคุณภาพการเก็บของใช้ส่วนตัวของนักเรียนหอพักนักกีฬา แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน
3. ให้แต่ละกลุ่มเขียนอธิบายความสำคัญและวิธีการใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหาย ในหอพักนักกีฬาว่าต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง โดยให้เขียนลงในกระดาษโปสเตอร์ที่ครูแจกให้

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน เรื่อง ความสำคัญและวิธีการใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหาย
3. ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มถามนักเรียนว่าได้ข้อคิดและแนวปฏิบัติอะไรจากการจัดกิจกรรมครั้งนี้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความสำคัญ และวิธีการใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหาย และการปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. ครูสรุป ความสำคัญและวิธีการใช้ของส่วนตัวอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหายเป็นสิ่งที่ทุกคนควรปฏิบัติ

3. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น

1. นักเรียนจะนำแนวคิดจากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงการดูแลรักษาของใช้ของตนเองอย่างไร
2. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมการดูแลรักษาของใช้ของ

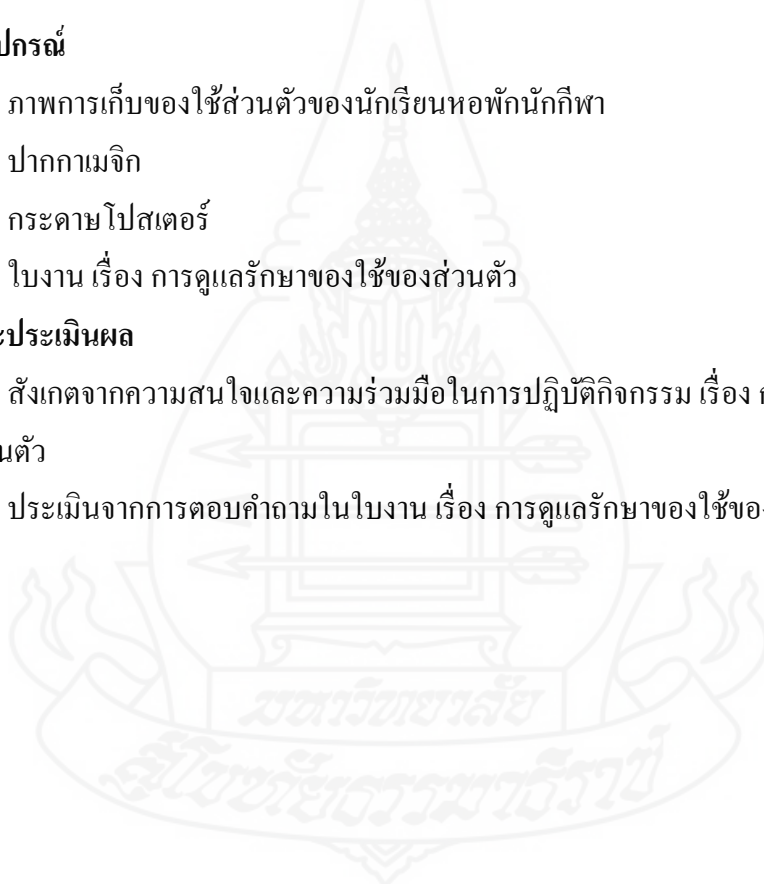
ส่วนตัว และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ภาพการเก็บของใช้ส่วนตัวของนักเรียนหอพักนักกีฬา
2. ปากกามาจิก
3. กระดาษโปสเตอร์
4. ใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว

การวัดและประเมินผล

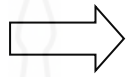
1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เรื่อง การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาของใช้ส่วนตัว

ภาพการเก็บของใช้ส่วนตัวของนักเรียนหอพักนักกีฬา

ก่อน

หลัง

ก่อน

หลัง

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม การตรงต่อเวลา

แนวคิด

การตรงต่อเวลาเป็นสิ่งที่นักเรียนหอพักนักกีฬาควรตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะเวลาเป็น สิ่งมีค่า ควรฝึกฝนให้เป็นคนตรงต่อเวลาตั้งแต่เด็ก เพราะการตรงต่อเวลาเป็นคุณสมบัติหนึ่งที่จะทำให้ การทำงานสำเร็จ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการเป็นคนตรงต่อเวลาได้
2. บอกได้ว่า “คนตรงต่อเวลามีลักษณะอย่างไร”

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในครั้งนี้
2. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา ว่ามีความสำคัญอย่างไร ทำไมเราต้องตรงต่อเวลา ถ้านักเรียนเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจะเกิดอะไรขึ้น
3. ครูมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ตอบคำถาม
4. ครูให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่าง เรื่อง “เก่งอย่างเดียวไม่พอ”
4. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอออนไลน์ เรื่อง “คนตรงต่อเวลา-หนังสือสารคดี”

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจตนเองและเพื่อนๆ ว่าใครเป็นคนตรงต่อเวลามากที่สุด
2. ครูพร้อมทั้งนักเรียน กล่าวชมเชยผู้ที่ตรงต่อเวลามากที่สุดว่า “เยี่ยมจริง ๆ” และติดสติ๊กเกอร์หัวใจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการตรงต่อเวลา
2. หากนักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา จะเกิดผลดีอย่างไร
3. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การตรงต่อเวลา

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น

1. นักเรียนจะนำแนวคิดจากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองอย่างไร
2. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมการตรงต่อเวลา และนัดหมาย

วัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้ง ต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

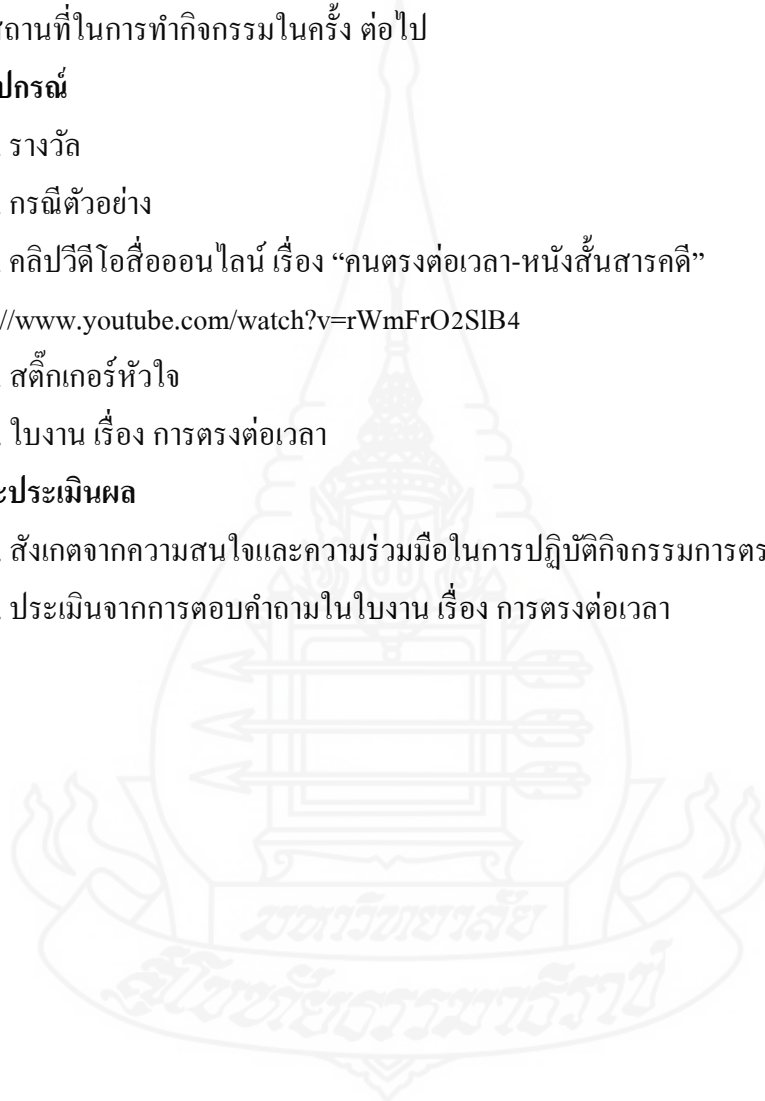
1. รางวัด
2. กรณีสตัวอย่าง
3. คลิปวิดีโอสื่อออนไลน์ เรื่อง “คนตรงต่อเวลา-หนังสือสารคดี”

ทาง <https://www.youtube.com/watch?v=rWmFrO2SIB4>

3. สติกเกอร์หัวใจ
4. ใบงาน เรื่อง การตรงต่อเวลา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการตรงต่อเวลา
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การตรงต่อเวลา

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “เก่งอย่างเดียวไม่พอ”

เด็กชายเก่ง เป็นนักกีฬาฟุตบอลฝีเท้าดี มีหลายทีมมาทาบทามให้ไปร่วมทีมด้วย แต่เด็กชายเก่งไม่ไป ด้วยความลำพองว่าตนมีฝีเท้าดี อยู่ทีมไหนก็ต้องพึ่งพาตน เขาจึงเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาลงซ้อมช้า เลิกซ้อมเร็ว เวลามีนัดก็มักจะมาช้า เพราะคิดว่าทุกคนต้องรอดตน ตนสำคัญ

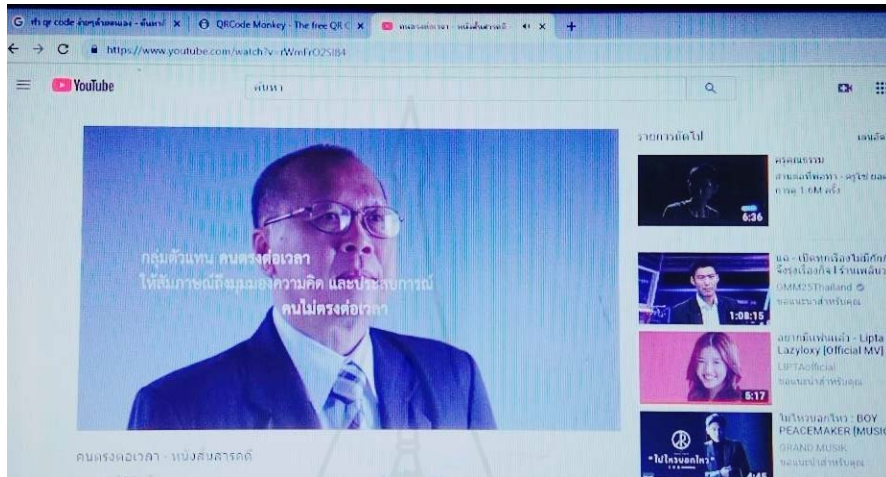
เมื่อมีการแข่งขันฟุตบอล ครูนัดหมายให้มาขึ้นรถเวลา 06.00 น. แต่เด็กชายเก่งมาไม่ทัน เพราะคิดว่าทุกคนต้องรอ แต่แท้จริงแล้วไม่สามารถรอได้ เพราะการแข่งขันต้องตรงต่อเวลามีฉะนั้นจะโดนตัดสิทธิ์

ในที่สุดเด็กชายเก่งก็มาไม่ทันรถออก ครูจึงให้ตัวสำรองลงแข่งแทนและได้รับชัยชนะกลับมา

คลิปวิดีโอ สื่อออนไลน์ เรื่อง “คนตรงต่อเวลา-หนังสือสารคดี”

<https://www.youtube.com/watch?v=rWmFrO2SIB4>

QR Code “คนตรงต่อเวลา-หนังสือสารคดี”

ใบงาน
เรื่อง “การตรงต่อเวลา”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าการตรงต่อเวลา มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

ความสำคัญต่อตนเอง

.....
.....
.....

ความสำคัญต่อผู้อื่น

.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าคนตรงต่อเวลา มีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม ความขยันหมั่นเพียร

แนวคิด

ความขยันหมั่นเพียรเป็นคุณธรรมข้อหนึ่งในการเดินทางสู่ความสำเร็จ นักเรียนหอพัก นักกีฬาทุกคนล้วนต้องการความสำเร็จ เพื่อจะพบกับความสำเร็จจำเป็นที่ต้องพัฒนาชีวิตของตนเองในทุกๆ ด้านโดยไม่ปล่อยให้ความเกียจคร้านเข้ามาครอบงำ อุปสรรคความลำบากเป็นทางที่เราผ่าน แต่เราต้องไม่ท้อแท้แต่มีความหวังอยู่เสมออาศัยความขยันหมั่นเพียรของเราไปสู่ความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรได้
2. บอกวิธีการเอาใจใส่เรื่องการเรียนด้วยความขยันหมั่นเพียรได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในครั้งนี้

2. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ
 - ความขยันหมั่นเพียร คือ อะไร
 - ศัตรูของความขยันหมั่นเพียร คือ อะไร
 - หากเรามีความขยันหมั่นเพียรแล้วจะได้ทำอะไร

2. ครูมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ตอบคำถาม

3. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอสื่อออนไลน์ เรื่อง “อดุลย์ ทีมหมูป่า”

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ “อดุลย์ ทีมหมูป่า” เช่น อดุลย์ พูดได้กีฬา ได้เกรดเฉลี่ยเท่าไร และอดุลย์มีลักษณะนิสัยอย่างไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะนิสัยของอดุลย์

3. สุ่มนักเรียน 4-5 คน ออกมาหน้าชั้นและแบ่งปันสิ่งที่ประทับใจจากการชม “อดุลย์ ทีมหมูป่า”

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของความขยันหมั่นเพียร
2. หากนักเรียนเป็นคนขยันหมั่นเพียร จะเกิดผลได้อย่างไร
3. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์และสิ่งที่นักเรียนจะได้รับ จากชีวิตของ “อดุลย์ ทิมหมูป่า” ที่มีความขยันหมั่นเพียร จนชีวิตประสบความสำเร็จพูดได้ถึง 4 ภาษา (ไทย อังกฤษ พม่า จีน) เกรดเฉลี่ย 3.9

2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมขยันหมั่นเพียร และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ราววัล
2. คลิปวิดีโอสื่อออนไลน์ เรื่อง “อดุลย์ ทิมหมูป่า” ทาง https://www.youtube.com/watch?v=sn0_fcwGTZc
3. ใบงาน เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมความขยันหมั่นเพียร
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร

คลิปวิดีโอสื่อออนไลน์ เรื่อง “อดุลย์ ทิมหมูป่า”

https://www.youtube.com/watch?v=sn0_fcwGTZc

QR Code “อดุลย์ ทิมหมูป่า”

ใบงาน
เรื่อง “ความขยันหมั่นเพียร”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนมีเป้าหมายอะไรในชีวิตและจะมีวิธีการไปถึงเป้าหมายนั้นได้อย่างไร

เป้าหมายด้านการศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

วิธีการไปถึงเป้าหมายด้านการศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

เป้าหมายด้านอาชีพ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

วิธีการไปถึงเป้าหมายด้านอาชีพ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม การทำงานสำเร็จ

แนวคิด

การพัฒนาตนเองให้เป็นคนทำงานสำเร็จนั้น นักเรียนหอพักนักกีฬาสามารถทำได้โดยการที่เรารู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ เป็นการจัดระเบียบให้กับชีวิต สำหรับในการทำงานหรือการเรียน คือ การพยายามทำงานหรือส่งงานให้เสร็จก่อนเวลา เพื่อมีเวลาตรวจทานและส่งงานให้ตรงตามกำหนด

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการทำงานให้สำเร็จได้
2. บอกวิธีการทำงานให้สำเร็จได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในครั้งนี้

1. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ

- 1.1 การทำงานสำเร็จมีความสำคัญอย่างไร
- 1.2 นักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการทำงานให้สำเร็จ

2. ครูมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่ตอบคำถาม

3. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “อย่าเกียจคร้าน” 3 รอบ โดยค่อยๆ เพิ่มความเร็วของเพลง เพื่อกระตุ้นความสนใจ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ร่วมกันระดมความคิด ทำอย่างไรจึงจะทำงานสำเร็จ โดยถอดความหมายจากเพลง “อย่าเกียจคร้าน” ลงบนกระดาษโปสเตอร์ที่แจกให้

2. ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมานำเสนอวิธีการทำงานให้สำเร็จ โดยถอดความหมายจากเพลง “อย่าเกียจคร้าน”

3. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้และทำใบงาน เรื่อง การทำงานสำเร็จ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของทำงานสำเร็จ
2. ถ้านักเรียนเป็นคนทำงานสำเร็จจะเกิดผลได้อย่างไร

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์และสิ่งทีนักเรียนจะได้รับจากการทำงานสำเร็จ

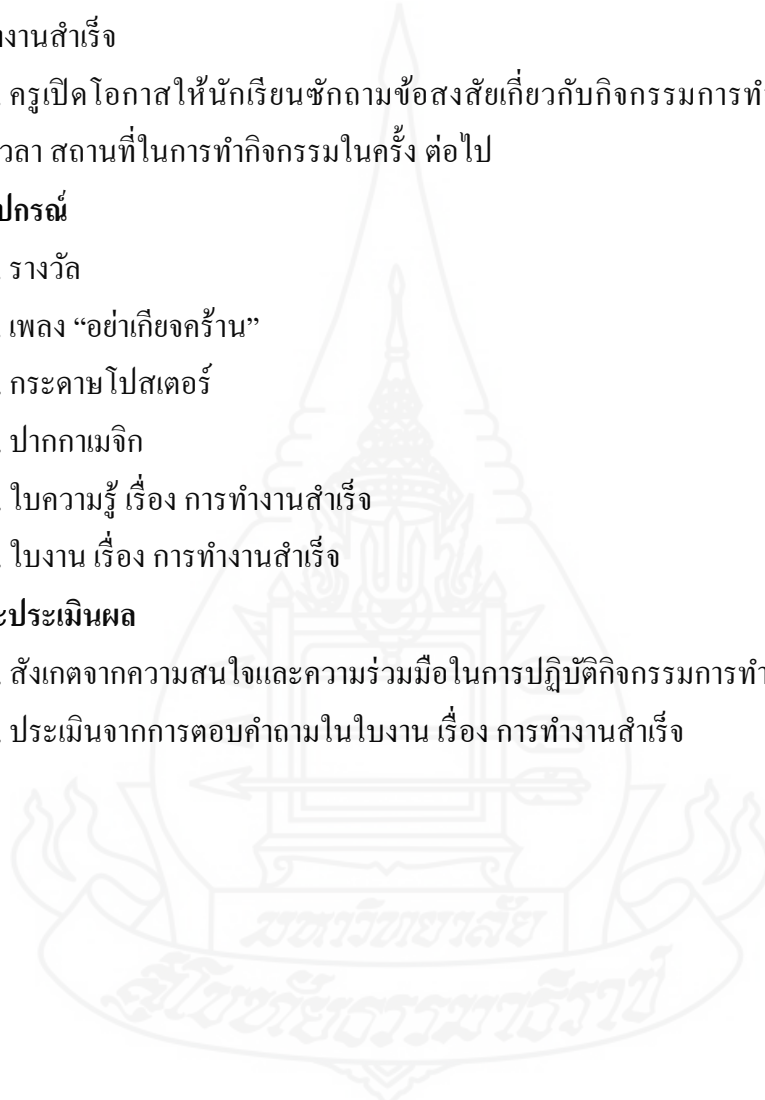
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมการทำงานสำเร็จ และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. ราววัล
2. เพลง “อย่าเกียจคร้าน”
3. กระดาษโปสเตอร์
4. ปากกามจิก
5. ใบความรู้ เรื่อง การทำงานสำเร็จ
6. ใบงาน เรื่อง การทำงานสำเร็จ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานสำเร็จ
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การทำงานสำเร็จ

เพลง อย่าเกียจคร้าน

อย่าเกียจคร้านการทำงานนะพวกเรา
งานหนักงานเบาเหนื่อยแล้วเราพักผ่อนก็หาย
ไม่ทำงาน หลบหลีกเลี่ยง ด้วยเกียจคร้านเอาแต่สบาย
แก่นตายขอทำนายว่าไม่เจริญ (ซ้ำ)

ใบความรู้ เรื่อง การทำงานสำเร็จ

การพัฒนาตนเองให้เป็นคนทำงานสำเร็จ เราสามารถทำได้โดยการที่เรารู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ เป็นการจัดระเบียบให้กับชีวิต สำหรับในการทำงานหรือการเรียนก็คือ การพยายามทำงานหรือส่งงานให้เสร็จก่อนเวลา เพื่อมีเวลาตรวจทาน และส่งงานให้ตรงตามกำหนด

การที่เราเป็นคนทำงานสำเร็จนั้น เราจะต้องมีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่งาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความกระตือรือร้น รักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ช่วยให้เราไม่เฉื่อยชา ทนสมัย มีชีวิตชีวา เป็นคนมีวินัย สามารถจัดการกับงานหรือสิ่งที่ผ่านเข้ามาได้อย่างเป็นระเบียบ จึงทำให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าในชีวิต รวมถึงเป็นคนน่าเชื่อถือ และผู้อื่นให้ความไว้วางใจแก่เรา

สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งของการทำงานสำเร็จ ที่สำคัญเหนืออื่นใดคือ จะช่วยให้เราสามารถจัดการกับชีวิตของเราได้อย่างราบรื่นและมีความสุข

ใบงาน
เรื่อง “การทำงานสำเร็จ”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

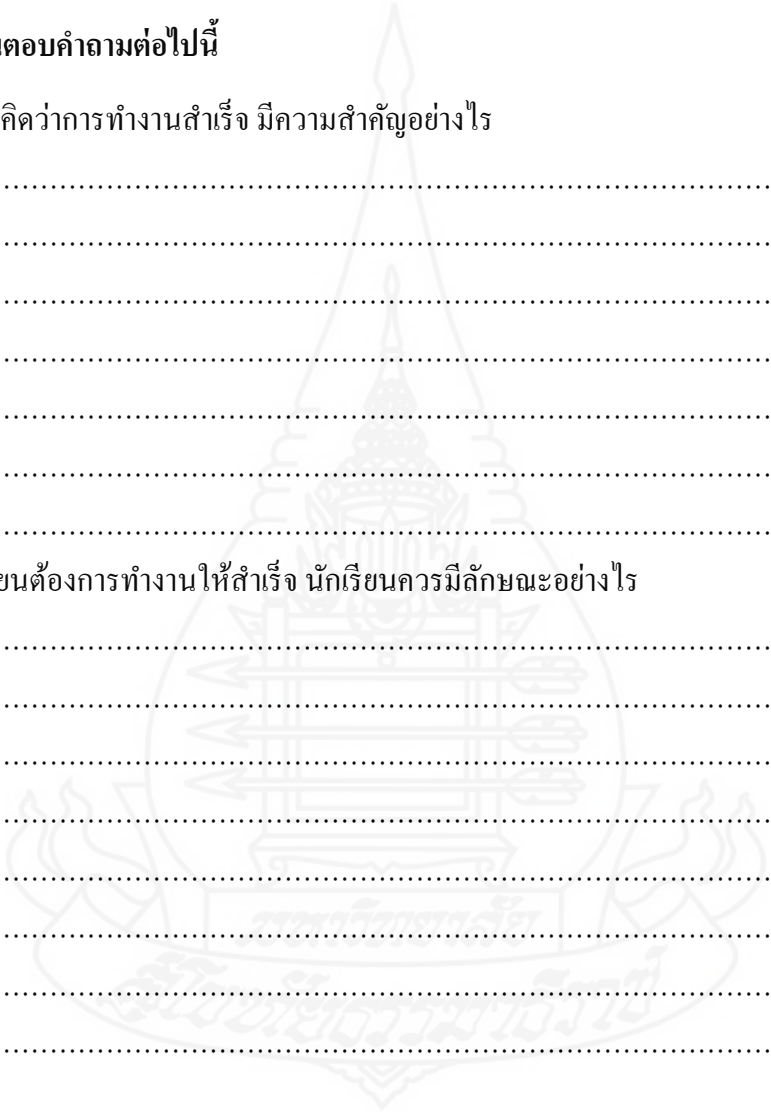
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าการทำงานสำเร็จ มีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้านักเรียนต้องการทำงานให้สำเร็จ นักเรียนควรมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม ความมีน้ำใจ

แนวคิด

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นในหอพักนักกีฬานั้น ต้องรู้จักการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันในหอพักนักกีฬา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความมีน้ำใจไมตรี จึงจะอยู่กันได้อย่างมีความสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยการช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจ เช่น ช่วยเหลือเพื่อนทำงานในหอพักจนสำเร็จ ผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่นก่อนเสมอ และจะพยายามช่วยผู้อื่นที่ด้อยโอกาสกว่า ผู้มีน้ำใจจะเป็นที่รักและต้องการของทุกคน

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนบแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของความมีน้ำใจต่อผู้อื่นได้
2. บอกลักษณะของคนมีน้ำใจได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของคนหมู่มากย่อมมีปัญหาต่างๆ ในการอยู่ร่วมกัน และการที่เรามาอยู่ร่วมกันที่หอพักถือว่าเป็นสังคมเล็กๆ อีกสังคมหนึ่ง หอพักเปรียบเสมือนบ้านของพวกเราและเรามีวิธีการอย่างไรที่ทำให้บ้านของเราน่าอยู่ การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ

2. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ โดยให้นักเรียนจับคู่กัน คนหนึ่งแสดงเป็นคนตาบอด โดยใช้ผ้าปิดตาที่แจกให้ และอีกหนึ่งคนแสดงเป็นคนขาพิการ โดยการยกขาข้างหนึ่งพับไว้ข้างหลัง โดยให้นักเรียนตกลงกันเอง

3. ครูนำสิ่งของของนักเรียนแต่ละคนไปซ่อนไว้และมีการบอกที่ซ่อนของสิ่งของนั้นให้นักเรียนเข้าใจ

4. ครูเป่านกหวีดเป็นสัญญาณเริ่มหาสิ่งของ โดยให้คนตาบอดและคนขาพิการจับมือกันแล้วค้นหาสิ่งของที่ครูซ่อนไว้ ใครใช้เวลาในการหาสิ่งของน้อยที่สุด และเพื่อนปลอดภัยเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูถามนักเรียนคนที่แสดงเป็นคนตาบอดและคนที่ขาพิการว่ารู้สึกอย่างไร
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นกับกิจกรรมความมีน้ำใจ

3. ครูตั้งคำถาม แล้วสุ่มถามนักเรียนว่าได้ข้อคิดและแนวปฏิบัติอะไรจากการจัดกิจกรรมครั้งนี้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความสำคัญของการมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า คนทุกคนไม่ใช่คนดีหรือคนที่สมบูรณ์ไปทุกอย่าง ย่อมมีข้อบกพร่องไม่มากนักน้อย การอยู่ร่วมกันในหอพักต้องรู้จักมีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ครูสุ่มถามนักเรียน 4-5 คน ว่า คนมีน้ำใจมีลักษณะเป็นอย่างไร แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากคำตอบของนักเรียน
4. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำใบงาน เรื่อง ความมีน้ำใจ

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญ เช่น

1. นักเรียนจะนำแนวคิดจากกิจกรรมนี้ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองอย่างไร
2. นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมนี้
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมความมีน้ำใจ และนัดหมายวัน

เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้ง ต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. สิ่งของต่างๆ ของนักเรียน
2. นกหวีด
3. ผ้าปิดตา
4. ใบความรู้ เรื่อง ความมีน้ำใจ
5. ใบงาน เรื่อง ความมีน้ำใจ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง ความมีน้ำใจ

ใบความรู้ เรื่อง ความมีน้ำใจ

การอยู่ร่วมกันในหอพักนักกีฬา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความใจไมตรี จึงจะอยู่กันอย่างมีความสุข ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้ โดยการช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจ เช่น ช่วยเหลือเพื่อนทำงานในหอพักจนสำเร็จ ช่วยสอนการบ้านเพื่อนในหอพัก การแบ่งปันสิ่งของ ความมีน้ำใจตรงข้ามกับความเห็นแก่ตัว คนเห็นแก่ตัวมักคิดแต่ประโยชน์ส่วนตัวมาก่อน ผู้มีน้ำใจจะนึกถึงผู้อื่น และจะพยายามช่วยผู้อื่นที่ด้อยโอกาสกว่า ผู้มีน้ำใจจะเป็นที่รักและต้องการของทุกคน การฝึกฝนตนเองให้เป็นคนมีน้ำใจสามารถทำได้ดังนี้

1. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงหัวอกของผู้อื่น และแสดงต่อผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการให้คนอื่นแสดงต่อเรา จงทำดีต่อคนอื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าความดีนั้นจะเล็กน้อยหรือสิ่งยิ่งใหญ่ก็ตาม
2. มีนิสัยเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
3. รู้จักแสดงน้ำใจกับคนรอบข้าง เช่น สอนการบ้านเพื่อนในหอพักนักกีฬา
4. เสียสละกำลังทรัพย์ สติปัญญา กำลังกายและเวลา ให้แก่เพื่อนในหอพักนักกีฬาที่เดือดร้อนที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยเป็นการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทน
5. รู้จักมีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมหอพักนักกีฬา เช่น ช่วยกันทำความสะอาดหอพัก ให้เพื่อนอิมูปรณ์การเรียน แบ่งปันขนม
6. เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือทุกครั้งอย่างเต็มใจ

ใบงาน
เรื่อง “ความมีน้ำใจ”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

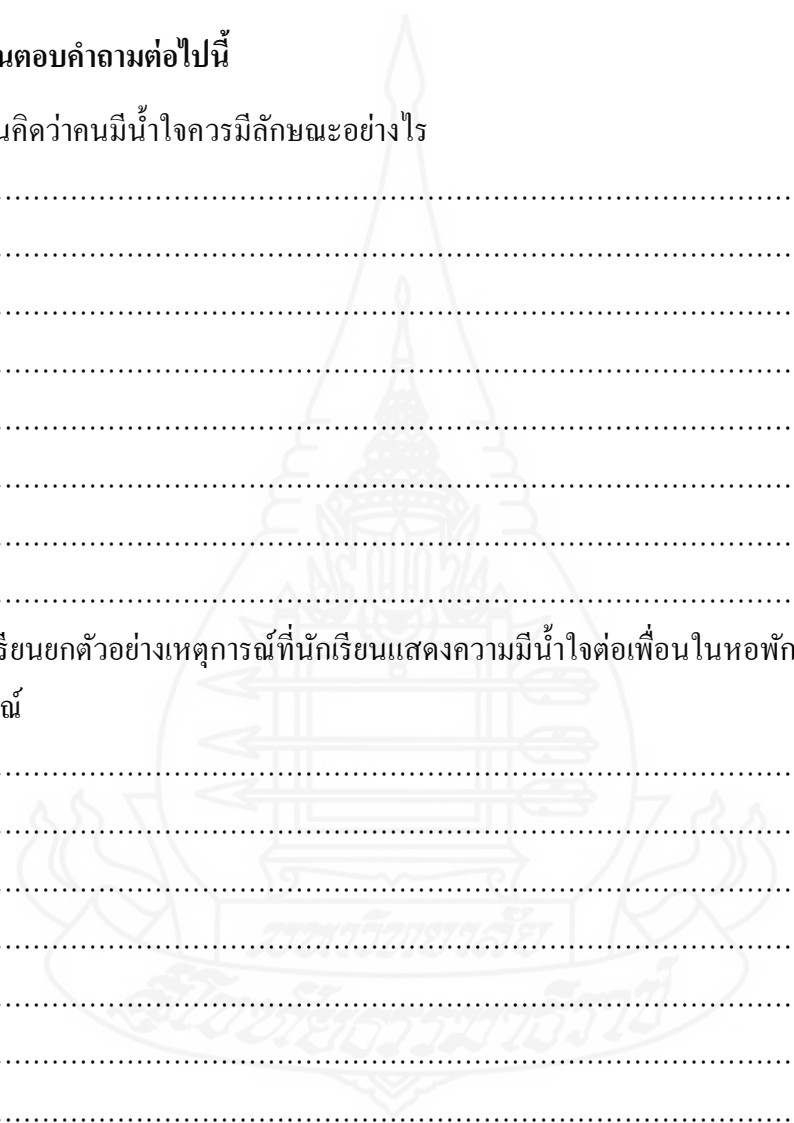
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าคนมีน้ำใจควรมีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่นักเรียนแสดงความมีน้ำใจต่อเพื่อนในหอพักนักกีฬา อย่างน้อย 1 เหตุการณ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม การดูแลรักษาหอพัก

แนวคิด

การปลูกฝังให้นักเรียนหอพักนักกีฬาที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะนำไปสู่การใช้ของส่วนรวมอย่างรู้คุณค่า และดูแลรักษาของส่วนรวมไม่ให้เกิดความเสียหาย การดูแลห้องพักและบริเวณโดยรอบโรงเรียนให้สะอาด รวมถึงการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของการดูแลรักษาของใช้ส่วนรวมได้
2. ระบุวิธีการใช้ของส่วนรวมอย่างรู้คุณค่าและดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้

เกิดความเสียหายได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับการดูแลรักษาของใช้ส่วนรวม การใช้ของใช้ส่วนรวมอย่างรู้คุณค่า และการดูแลรักษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความเสียหาย
2. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
3. ครูส่งกระดาษเอ 4 ให้นักเรียน 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนส่งต่อไปเรื่อยๆ จนรอบวงกลมแล้วส่งคืนให้ครู
4. ครูตรวจสอบสภาพกระดาษแผ่นดังกล่าว แล้วอธิบายเปรียบเทียบว่า กระดาษแผ่นดังกล่าว คือ สมบัติของส่วนรวมที่ทุกคนต้องใช้อย่างระมัดระวัง และช่วยกันดูแลไม่ให้เกิดความเสียหาย

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่าใครเคยทำของส่วนรวมหรือของหอพักเสียหายบ้าง และรู้สึกอย่างไร
3. ครูถามนักเรียนว่าใครเคยเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนา หรือซ่อมแซมของส่วนรวมหรือหอพักบ้าง ทำกิจกรรมนั้นแล้วรู้สึกอย่างไร

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 6 คน ได้จำนวน 5 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มมาจับสลากหัวข้อ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและหาข้อสรุปของกลุ่มตามหัวข้อที่กำหนด และแต่ละกลุ่มเขียนข้อสรุปลงบนกระดาษโปสเตอร์ที่แจกให้ดังนี้

กลุ่ม 1 การดูแลรักษาห้องนอนหอพักนักกีฬา

กลุ่ม 2 การดูแลรักษาห้องน้ำหอพักนักกีฬา

กลุ่ม 3 การดูแลรักษาโรงอาหาร

กลุ่ม 4 การดูแลรักษาห้องเรียน

กลุ่ม 5 การดูแลรักษาบริเวณโดยรอบโรงเรียน

2. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายให้เพื่อนฟัง แล้วร่วมกันวิพากษ์และเสนอแนะจากสิ่งที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ โดยครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาหอพัก

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

1. ครูให้นักเรียนร่วมเสนอแนวทางการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรมการดูแลรักษาหอพัก และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษเอ 4

2. สลากหัวข้อ 5 หัวข้อ

3. กระดาษโปสเตอร์

4. ปากกาเมจิก

5. ใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาหอพัก

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม

2. ประเมินจากการตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การดูแลรักษาหอพัก

ใบงาน

เรื่อง “การดูแลรักษาหอพัก”

ชื่อ – สกุล ชั้น เลขที่.....

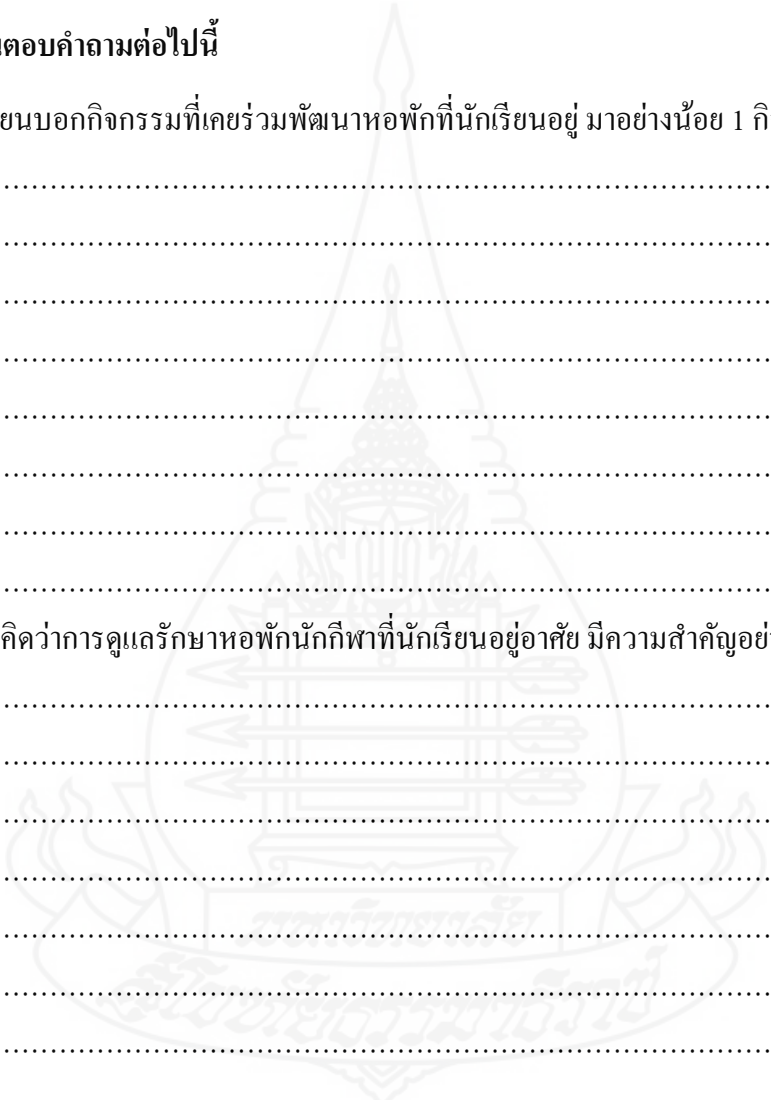
ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนบอกกิจกรรมที่เข้าร่วมพัฒนาหอพักที่นักเรียนอยู่ มาอย่างน้อย 1 กิจกรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนคิดว่าการดูแลรักษาหอพักนักศึกษาที่นักเรียนอยู่อาศัย มีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม บัณฑิตนิเทศ “สรุปสู่ชีวิต”

แนวคิด

การบัณฑิตนิเทศเป็นจุดสิ้นสุดของการจัดกิจกรรม เป็นการสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ และด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และทำแบบสอบถามความรับผิดชอบหลังเรียน หลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

วัตถุประสงค์

เมื่อนักเรียนหอพักนักกีฬาเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแล้วสามารถ

1. อธิบายความสำคัญของความรับผิดชอบได้
2. ระบุลักษณะของคนที่มีความรับผิดชอบได้

ระยะเวลา 50 นาที

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม กติกา ข้อตกลงเบื้องต้นและสนทนาเกี่ยวกับความรับผิดชอบ
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของความรับผิดชอบและลักษณะของคนที่มีความรับผิดชอบได้
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์และสิ่ง que นักเรียนได้รับและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตน ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ
4. ครูให้นักเรียนทำแบบสอบถามความรับผิดชอบ (Post test)
5. ครูกล่าวขอบคุณและกล่าวปิดการร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนหอพักนักกีฬา

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมและการสรุปของนักเรียน

ปรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

- กมลชนก วงวาพ. (2550). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). กิจกรรมแนะแนวนักเรียน (คู่มือครู) กรุงเทพฯ:
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
_____. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบ
และมีวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.
_____. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือ
บริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภา ลาดพร้าว.
_____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์อักษรไทย.
_____. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภา ลาดพร้าว.
กรมสามัญศึกษา. (2529). การทดลองใช้ชุดการสอนการปลูกฝังและสร้างค่านิยมพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาการพิมพ์.
บุญชรี คำชาย. (2542). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2539). การศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21: แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย.
กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพลส (1989).
กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์. (2540). การวัด การวิเคราะห์ การประเมิน. กรุงเทพฯ: Bangkok Software
Technology House.
โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สมศักดิ์ สินธุระเวชัญ. (2527). การประเมินผลในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ:
วัฒนาพานิช.
ขวัญฤดี ขำซ่อนสัตย์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2546). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

- คำเนิ่ง อยู่เลิศ. (2541). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเสด็จนคร เขตคลองสาน กรุงเทพฯ. (ปริญญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- คณิงนิจ พุ่มพวง. (2546). การใช้กิจกรรมกลุ่มพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี. (ปริญญาณิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- จริญญา เฉลาประโคม. (2546). การพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมรับผิดชอบสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- จุฑามณี นิลผาย. (2550). การวิเคราะห์องค์ประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกองการศึกษาสงเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
(ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จรัสรัตน์ นันทยทวิกุล. (2538). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพฯ. (ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2527). ผลการฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ:
รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ชญญา บุญรักษ์. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความ
รับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต
กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ชัยณรงค์ ศรีสุข. (2545). คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงปรารถนาของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าบ่อ จังหวัด
หนองคาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
มหาสารคาม.
- ไชยรัตน์ ปราณี. (2531). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความ
รับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการ
สอนแบบซินติเคทกับการสอนตามคู่มือครู. (ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- ณัฐภา ระกำพล. (2535). ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนทบุรี. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2527). จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน. วารสารแนะแนว (กุมภาพันธ์ มีนาคม), 58-71.
- คุณฤดี ทรัพย์ปรุง. (2529). ผลการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดรางบัว กรุงเทพฯ. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- คุณสุจิต อุทิศพงษ์. (2547). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ถวิล สมัยมาก. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้เทคนิคการคิดแบบหวมวกหกใบกับการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ธีระ ชัยยุทธชรรยง. (2553). กิจกรรมกลุ่มกับการจัดกิจกรรมแนะแนว. วารสารการศึกษา, 19-26.
- นิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปากพองจังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- บุญตา ยิ้มน้อย. (2538). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนค่ายชนะรัตน์ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บุญสม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการสร้างสถิติสำหรับงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญบากร ตันทวารณ. (2545). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง ตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธและพฤติกรรมกรเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใน โรงเรียนเขलगคันคร จัหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช, นนทบุรี.
- ปนัดดา ยั่มสกุล. (2538). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ากลอย กังอำเภอท่าตะเกียบ จัหวัดฉะเชิงเทรา. (ปริญญาบัณจัตรัศึกษามหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.
- ประธีป จันนั. (2540). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิเคราะห์และการปรับพฤติกรรม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี ฉะบุญ. (2546). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จัหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช, นนทบุรี.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2545). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา. ใน *ประมวลสาระ ชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน่วยที่ 10 นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภะ. (2542). พฤติกรรมกลุ่ม. กรุงเทพฯ: วิสิทธ์พัฒนา.
- พรทรัพย์ ชัันในเมือง. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมที่มี ต่อการพัฒนาพฤติกรรมกรมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีราชินูทิศจัหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช, นนทบุรี.
- พรพิชญ์ วิริยากุลภัทร์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จัหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช, นนทบุรี.
- พิทยาภรณ์ พิทยาธรรกุล. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อปรับพฤติกรรมก่อนใน ชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาหลวง สังกัดกรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณจัต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมารัราช, นนทบุรี.

- พุชชาติ เพชรสถิต. (2536). การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พวงแก้ว เนตรโอภารักษ์. (2533). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความร่วมมือในการอภิปรายกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลานแหลม จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ).
- พิจิตรา พงษ์จินดากร. (2525). การทดลองสอนความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- พิจิต ฤทธิจรรุญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เข้าสู่ออฟ เคอร์รี่มีสท์.
- พัชตรา พรหมชาติ. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลีกรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชราภรณ์ รักช่วย. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พัฒนาดี อนุสรเทวินทร์. (2544). การใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลูกฟูก (วันครู 2503) อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2524). บุคคลและสังคมในประเทศยุคอุตสาหกรรมใหม่. วารสารก้าวไกล, 5(3), (สิงหาคม 2534), 33-34.
- ภนิตา ภูโตนนา. (2548). ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดขอนแก่น. โครงการวิจัยในชั้นเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภัสรา อรุณมีศรี. (2533). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

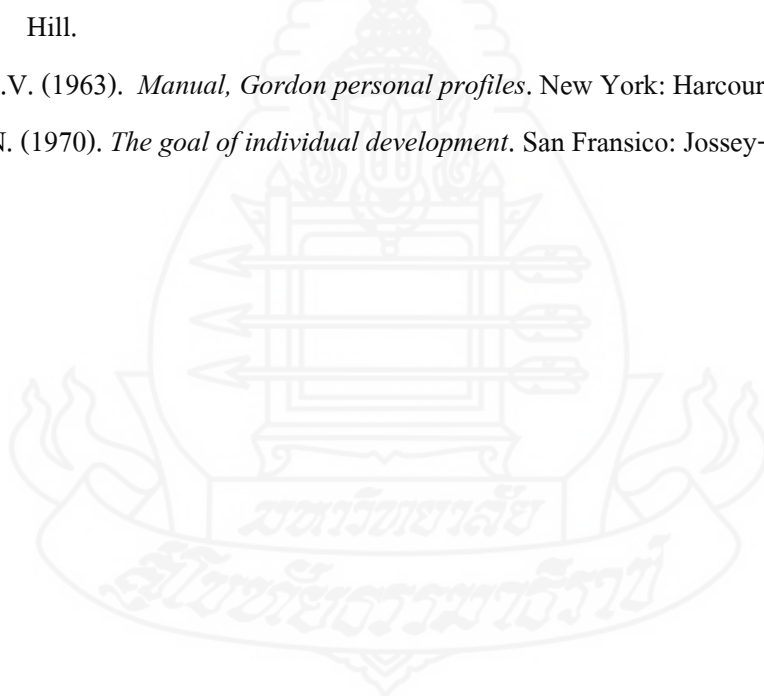
- มยุรี วิสุทราศัย. (2547). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
บูรพา, ชลบุรี.
- มิเรียม ชุ้นสุวรรณ. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยจังหวัดนนทบุรี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
นนทบุรี.
- ยินดี ศรีศักดิ์หิรัญ. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางสังคม การบรรลุลาน
ตามขั้นพัฒนาการ และพฤติกรรมความรับผิดชอบของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- รังสรรค์ มณีเล็ก. (2546). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา ภัทรธัญญา. (2535). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร.
(ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง. (2544). การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
หลักการและแนวคิดทางการแนะแนว*. หน่วยที่ 12 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณตร์ ไตรทิพย์. (2552). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์
ต่อส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านถนน ประสมทรัพย์
ประชานุกูล 1 จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- วรรณ พงษ์สิน. (2550). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักคอง จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วัชร ทรัพย์มี. (2531). การแนะแนวในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัลลภา ถนอมศิริ. (2539). การใช้กิจกรรมกลุ่มและการปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเกษมพิทยา กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- วัฒนา วงศ์ยาบุตร. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักนักกีฬาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพฯ.
- วายุ กาญจนสร. (2551). ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วารี ศิริเจริญ. (2536). การทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิจัยสนเทศ, 13(15), (เมษายน 2536), 3.
- วิทย์ วิศทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก. (2525). สังคมศึกษา (ส.402). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สนิทธิ์ วงศ์ธิดาธร. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมาสายประสิทธิ์ศาสตร์ จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สาวิตรี แสงศิลป์. (2551). บทบาทของครอบครัวและสถานศึกษาในการพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2541). การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงไม่เที่ยงตรง และความ
เชื่อมั่น. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพฯ.
- สุเทพ เบญจวิไลกุล. (2550). การพัฒนาเครื่องมือประเมินความมีวินัยและความรับผิดชอบสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุนทรียา ยอดไกรศรี. (2547). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สุพัตรา สุภาพ. (2531). สังคมและวัฒนธรรม ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- โสภภาพ เสนีย์โสตร. (2551). แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัยและความ
รับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย
เขต 1. (ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย
- สมพิศ ศิริโยธา. (2558). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันพลศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- สมร ทองดี และปราณี रामสูตร. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน *ประมวล
สาระชุดการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน้าที่ 9 (น.1-66) นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมร ทองดี และปราณี रामสูตร. (2555). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน *ประมวล
สาระชุดการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน้าที่ 9 นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. (2560).
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2530). *วิทยาการกับการปลูกฝังและสร้างค่านิยม*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อรุณสภานพรัตน์.

- สิริวรรณ ฉันทนสานนท์. (2541). ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์ สีลม กรุงเทพฯ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- อนุวัฒน์ คุณแก้ว. (2538). การวัดและการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (ปริญญานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- อมรรวรรณ แก้วฟ่อง. (2542). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดน้อยใน. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ).
- อรณัฐชา โยชะกา. (2551). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อรุณศรี กุมท. (2528). การสร้างแบบทดสอบวัดความรับผิดชอบ รายงานการสร้างแบบวัดคุณลักษณะในการจัดการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี ชินวงศ์อมร. (2535). ผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสมโภชกรุงอนุสรณ์ (200ปี) กรุงเทพฯ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อังคณา เมตุลา. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการรู้จักและเห็นคุณค่าของตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อัจฉิมา จินวาลา. (2535). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและกรณีตัวอย่างที่มีต่อความรับผิดชอบต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนคลองเสื่อน้อย กรุงเทพฯ. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.

- อัจฉรา มลิตอง. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ จังหวัดระยอง.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
นนทบุรี.
- อุมาพร สงสุวรรณ. (2551). ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- Good, C.V.(1973). *Dictionary of education*. Cincinnati: McGraw-Hill Book.
- Cattell, R.B.(1963).*Manual for the Jr-Sr. high school personality questionnaire “HSPQ” Form
A*, Illinois: the Institute Personality and Ability Testing.
- Flippo, E.B. (1966). *Management: A behavioral approach*. Allyn and Bacon.
- Funk and Wagnalls. (1961). *New standard dictionary of the language v 2*. New York: McGraw-
Hill.
- Gordon, L.V. (1963). *Manual, Gordon personal profiles*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Sanford, N. (1970). *The goal of individual development*. San Fransico: Jossey-Bass.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางฉวีฤทธิกานต์ แสงอุทัย
วัน เดือน ปีเกิด	8 มิถุนายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543 วิทยาศาสตรบัณฑิต (ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2545 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2562 ศษ.ม. (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัติ) นครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
ตำแหน่ง	ครูแนะแนว

